

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

BROJ:49

CENA 1 D.

VIKEND ROMAN

ŽUTI DŽIM

ČITAJTE SLEDEĆU SVESKU CRTANIH ROMANA

CRTANI ROMANI

CENA 1 D.

181

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

ŽUTI DŽIM

Četiri milje zapadno od mesta gde se danas nalazi grad Karlajl, na krajnjem jugu države Juta, na obalama Indijan-krika, uzdizao se krajem sedamnaestih godina prošlog veka grad Orendž-Siti. Dva velika požara i oluja zbrisali su ga sa lica zemlje.

Bilo je tu pedesetak sivih drvenih kuća, mala prezviterijanska crkva, nekoliko senika, štala i ograđenih korala.

Glavna ulica Orendž-Sitija imala je kuće samo sa jedne strane, dok je drugu stranu činila obala reke. Tri poprečne ulice vodile su iz grada prema jugu.

Postojala je u gradu Orendž-Sitiju jedna zgrada o kojoj stanovnici Karlajla i danas govore: Juta-salun, koji je sagradio Erni Met, poreklom iz Kentakija. Ali Erni Met je bio vlasnik te zgrade samo dve godine, a onda ju je kupio Gordon Džim Brek.

Brek je bio čovek džinovskog rasta, širokih isturenih ramena, grubih ruku i snažnih nogu, lobanje koja bi bila sasvim dovoljna za dva normalna čoveka. Lice mu je bilo

tvrd, četvrtasto, širokih jagodica kao dunja žute boje kože, koja je podsećala na rapavi pergament. To je ovom džinu i donelo naziv „Žuti Džim“. Imao je svetle, skoro bezbojne usko usečene oči, kratak i širok nos i tanke usne čiji su krajevi bili povijeni naniže. Brada mu je bila isturena, sa brazdom na sredini. Kao i oči, tako mu je i kosa bila čudno bezbojna, negde između pepeljasto plave i sive.

U to vreme Gordon Brek je imao trideset jednu godinu. Niko nije znao odakle je, u stvari, došao. Ljudi, koji su dosta putovali, mogli bi, po načinu njegovog govora, da zaključiti da dolazi iz Montane.

U grad je došao jednog jesenjeg dana, privezao svog dugonogog belca pred Juta-salunom i pošto je otresao crvenkastu prašinu sa svog sivog šešira uputio se prema glavnoj prodavnici.

Pred Juta-salunom stajala su trojica Onegana — momci sa starog Hanter ranča, koji je ležao na reci, nekoliko milja istočno od grada.

Džeri Onegan je, kao i njegova dva mlađa brata, bio čuljiv mo-

mak surovog lica, koji je povremeno dolazio u grad da bi tu u salunu isprao grlo od prašine sa pašnjaka. Džeri pogleda stranca, izvadi iz džepa duvankesu i zavi jednu cigaretu. Brek se pope na trem i progura se pored kauboja tako da mu prosu duvan iz papira.

— Hej, dugonjo, tebi su oči sigurno ostale u sedlu!

Grmalj se bez reči okrete i strahovitim udarcem pesnice pogodi kauboja u vrh brade.

Džimi Onegan se zatetura unazad i skljoka na pod.

Njegova braća buljila su zabezeknuto u njega, a onda pogledaše stranca.

Stariji brat Džef doviknu mlađem Džonatanu:

— Hej, Bebi, ovaj proštac je, po svoj prilici, pun crvotočine.

Tim rečima polete Džef prema strancu, ali ga ovaj surovim udarcem noge odbaci tako da je poleteo prema svom mlađem bratu i krkljaćući pao na kolena.

Ruka najmlađeg od braće Onegan polete prema koltu.

Ali Brek je već i sam potegao. U maljavoj šaci držao je veliki pištolj kalibra 45.

— Skloni pucaljku, Bebi, inače će ti trebati mrtvački sanduk mnogo brže nego što bi to tvoja majka želela.

Tri kauboja su zbunjeno gledala u grmalja. Bili su navikli na mnogo štošta, ali ovako nešto im se još nije dogodilo.

Brek ubaci kolt u futrolu i uspravi se u svoj svojoj veličini.

— Hajde, penjite se na svoje rage i gledajte da stignete do vaših ovaca.

Kad neko hoće da uvredi kauboja, dovoljno je da mu kaže da je ovčar. Džeri pobesne i protrlja bradu.

— Čuj, dugonjo! Penji se sad brzo na tvoje kljuse i gubi se, inače ćeš za manje od tri sekunde biti teži najmanje pet unci.

Brek spusti na kukove svoje kao lopata široke šake i odmeri Džerija Onegana tvrdim pogledom.

— U redu, momci, sačekaću tačno te tri sekunde. Ako posle toga još budete bazali ovuda i ne budete u svojim sedlima, onda ćete me upoznati.

Momci su bili suviše razdraženi i nedotupavni da bi tu pretnju shvatili onakvu kakva je i bila: naime, gorka zbilja. I ostali su tu da stoje i gledaju u džina.

Bilo je jedanaest sati i tri minuta. Bio je to upravo onaj minut u kome je trebalo da umre mladi Džonatan Onegan.

„Bebi”, kako su ga nazivala njegova braća, bio je tako bezuman i nepromišljen da ponovo potegne kolt.

U istom času prasnu sa desnog kuka strančevog hitac.

Devetnaestogodišnji Džonatan Onegan, jahač sa detinjastim licem, bio je pogođen u grudi. On koraknu unazad i pritisnu levu ruku na rame.

Lice mu postade belo. On se ukočeno zagleda u stranca, a onda skrenu pogled na drugu stranu ka svom bratu Džeriju.

— Džef, ja ... sam ... pogođen ...
— promućao je promuklo. — On me je ...

Momka izdade glas. Polako se presavi na stranu i uz tupi udarac tresnu na pod trema.

Lica njegove braće postadoše pepeljava.

Dok je Džef, još uvek ne shvatajući, buljio u telo svog brata na podu, Džeri procedi potmulim glasom:

— Ti si ga ubio!

U Brekovoju ruci još uvek se dimio pištolj. Iz njegovih svetlih očiju se vnu pogled.

— Reci to još jednom, prijavl kravaru, pa ćeš leći pored njega!

Džeri je lice bilo je izobličeno očajničkom srdžbom. On se pokrenu, ali mu njegov brat Džef priskoči i zgrabi ga za ruku.

— Pusti ga, Džef!

Drhtavim usnama kauboj promrši:

— Dobro, ali još ćemo mi razgovarati!

Oni se sagoše, podigoše svog brata i odvuče ga u salun.

Met, koji je čuo hitac, požuri im u susret. Stari, sedokosi čovek sigurno nije ni slutio da će još samo sedam časova krčma, za koju je on godinama štedeo, biti njegovo vlasništvo. On im se pridruži i pomože im da Džonatana Onegana unesu u krčmu. Tri čoveka položiše teškog ranjenika na sto.

Onda krčmar istrča i sudari se sa Brekom. Ovaj ga odgurnu bezobzirno u stranu i odbaci na jedan od stubova trema.

— Kuda si požurio, sedoglavi?

— Moram da dovedem doktora, inače će mladić umreti.

— Umreće u svakom slučaju. Prema tome, možeš sebi da uštediš trud, starče — nastavi grmalj bezosećajno.

Mat je ipak hteo da produži.

Brek ga zgrabi za ruku i zaustavi:

— Rekao sam ti da sebi uštediš trud!

Krčmar proguta pljuvačku i zbuđenjen obrisa krupne graške znoja sa čela.

— Ali, doktor Vilkoš bi ipak mogao bar da pokuša.

— Ništa on ne može! Vraćaj se u tvoju rakidžinicu! — naredi mu Brek.

Doktor Vilkoš je stanovao samo tri kuće dalje prema istoku. On je čuo hitac upravo dok je malom Džoniju Freju stavljao zavoj na prelomljenu ruku.

— Pričekaj ovde, dečko! — viknuo je i potrčao na vrata.

On ugleda sa druge strane ogromnog čoveka širokih pleća i izgubi hrabrost da dalje trči. Polako se vrati u ordinaciju.

Dečak ga je gledao široko otvorenih očiju.

— Šta se dogodilo, doktore?

— Eh... ništa, mladiću. Ništa naročito — mucao je.

A onda je nastavio da stavlja zavoj.

Po njegovom čelu izbile su graške znoja. Dvadesetdevetogodišnji doktor medicine, Harold Vilkoš, odjednom se setio reči starog profesora Gregorija prilikom završne svečanosti na Visokoj školi: „Mislite uvek na to da je vaša najviša dužnost da pomognete čoveku kome je vaša pomoć potrebna”.

Doktor Vilkoš najednom ostavi zavoj i brzim koracima priđe prozoru.

Dečak ga je pratio široko otvorenih očiju. Onda se podiže, strpa zavoj u džep od pantalona, napusti sobu i vrati se posle pola minuta.

Lekar oseti lagani dodir na ple-

čima. Kad se okrenuo ugledao je jedanaestogodišnjeg dečaka sa „vinčesterkom”.

— Evo, doktore, možda vam je ovo potrebno.

Vilkoks uze pušku i potrča u hodnik. Na metar pred kapijom zastade i prevuče rukom preko očiju. Oružje koje je držao u rukama izgledalo mu je teško kao olovo.

— Hej, doktore — čuo je iza sebe glas malog pacijenta — vinčesterka je nabijena. Ja sam pregledao.

Vilkoks nije ima snage da se okrene i pogleda malome u oči. Oborene glave je stajao i govorio u vrata:

— Ja ne umem da baratam puškom, Džoni.

Dečak zastade otvorenih usta. A onda se okrete i otrča.

Uprkos bolovima zbog ranjene ruke trčao je paklenim tempom, izleteo iz kuće kroz dvorišni ulaz i kroz prolaz u ogradi utrčao u roditeljsku kuću.

— Dedo! — vikao je iz daleka — Dedo! Brzo uzmi pušku. Na Glavnoj ulici je neko pucao. A doktor nije mogao da izađe napolje jer — on ne zna da puca!

Starac, koji se pojavio na vratima, imao je čupavu, sedu bradu, tamne oči i izborano lice.

— Šta je bilo? — raspitivao se, gundajući.

Džoni ga obavesti u najvećoj žurbi.

Tada starac zavrte glavom i počea se po potiljku.

— To se nas ne tiče, mladiću. O tome treba da brine Bil Voker.

Dečak je stajao na sred ulice i buljio u svog dedu.

— Ja... ja sam kod doktora uzeo pušku koja je stajala u soški. A on ne ume da puca. A ti, ti znaš da pucaš. Ti imaš tvoju pušku kalibra 38 iz rata, sa kojom si pobedio stotinu Južnjaka i dve stotine Indijanaca...

Starac se nađe u nebranom grožđu, zgrabi dečaka za ruku i silom ga uvuče u dvorište.

— Koliko sam ti puta rekao da moje ratne doživljaje, koje sam ti pričao, ne treba da trubiš okolo!

— Dade mu čušku i posla ga u kuću.

Nepokorna izraza lica dugo je čučao dečak kraj prozora i zurio u usku ulicu.

Četiri kuće zapadno od Jutasaluna nalazila se mala drvena kuća, koju su građani uredili kao šerifovu kancelariju.

Na drvenom ležaju pozadi, u otvorenoj ćeliji, ležao je jedan dvadesetpetogodišnji čovek i hrkao.

Probudio ga je hitac. On se uspravi i oslušne. Pošto je posle toga nastala tišina, on leže ponovo i posegnu za flašom, koja je bila na podu pored njega.

Bila je prazna.

Bil Voker je zavitla prema zadnjem zidu ćelije i procedi kroz usne psovku.

Veran svojoj obavezi, čuvar porетка u Orendž-Sitiju mislio je da za tridesetpet dolara mesečno sasvim dovoljno radi, ako izdrži ceo dan u ovoj smrdljivoj daščari.

Da je napolju jedan čovek ubijen, to on u ovom trenutku nije znao. Ali ni tada ne bi on drugačije mislio. I skoro nimalo drugačije ni uradio.

Vilijam S. Voker bio je pijanica.

To su znali i građani Orendž-Sitija. Ali kada je on jednom, usred zime, u januaru, izvukao devojkicu iz Krika, tada im je izgledao kao junak i oni su ga izabrali za šerifa. To je bilo i ostalo prvo i poslednje dobro delo u životu ovog čoveka.

On ponovo zaspa. A život u Orendž-Sitiju je tekao dalje.

I Lari Hoh, vlasnik Glavne prodavnice, čuo je hitac. On je, čak, iz svoje radnje kroz zavesu video čitav događaj na ulici. A na nekoliko palaca od njegovih ruku stajala je puška sačmara, koju je trebalo samo da podigne.

Ali bledoliki Lari Hoh nije bio borac. On se okrenuo i otišao u pomoćnu prostoriju i zaposlio se prebrojavanjem kutija.

Bilo je još ljudi u gradu, koji su mogli da čuju hitac.

Na primer, sedlar Oven Turner. On je stajao u vratima radionice. On je video i tri kauboja i stranca. Ali on je posle hica brzo ušao natrag u radionicu.

Slično se dogodilo i sa Rajkom Brekljem i Ljutom Markusom.

Obojica drvodjelja videli su kad je Džonatan Onegan pao. Ali su se obojica hitro okrenuli svome poslu.

Ozlojeđenih, mračnih lica stajali se Džeri i Džef Onegan pred stolom na koji su položili svoga brata.

Stari Met je stavio nesrećniku smotano čebe pod glavu. Oči Džonatana Onegana bile su sklopljene. Ležao je bez pokreta.

Tri čoveka su znala da on neće živeti. Ali nisu hteli da veruju. Nije išlo u njihove tvrde kaubojske glave da ovaj mlad i veseo momak neće više živeti.

— Gde li je taj doktor? — prodavnik najzad Džeri.

—o—

Čovek, koji je sve to za vrlo kratko vreme prouzrokovao, ravno-dušno zameni ispaljeni metak, okrete se i uputi prema Glavnoj prodavnici.

Lari Hoh je držao otvorena vrata prodavnice. Nije verovao svojim očima kada je pred tezgom ugledao grmalja.

Žurno je prišao.

— Gospodin... — reče uslužno.

— Potrebni su mi sapun, cigarete i patrone. A onda ćete mi reći gde stanuje šerif.

U međuvremenu iznela su dva brata Onegan svoga mrtvog brata iz krčme, natovarili ga na njegovog konja i odjahali iz grada prema istoku.

Jedva da su stigli do kraja grada, kada je Brek napustio Glavnu prodavnicu i uputio se pored salunka šerifovoj kancelariji.

Erni Met, lica bledog kao u aveti, stajao je iza šanka i posmatrao džinovsku strančevu priliku dok je prolazio kraj salunka.

On odahnu, jer se već bojao da će ovaj ući u salun.

Gordon Brek priđe šerifovoj kancelariji, gurnu nogom vrata i zastade u dovratku.

— Hej, stara pijanico!

Polako sklizne šesir sa Vokrovog lica. Podbulim očima merio je šerif stranca.

— Šta hoćete?

— Diži se, čoveče! — osorno reče grmalj, uđe u predvorje i tresnu za sobom vrata nogom. — Ja sam Gordon Brek.

Šerif klimnu bespomoćno glavom.

— Pre nekoliko minuta sam stigao u grad i tri kravara su naletela na mene. Jedan je potegao gvožđe.

— I? — promuća Voker.

— Mrtav je.

Brek je to rekao kao da se radi o najrazumljivijoj stvari na svetu.

Voker priđe svom prašnjavom stolu, zabaci šešir, odloži oba svoja pištolja i zapita nesigurnim glasom:

Ko je mrtav?

— Mislite li da sam imao vreme da ga prethodno upitam za ime i koje mu je najmilije jelo? — frknu grmlalj.

Voker oseti kako ga podilaze žmarci po leđima. Ipak on upita mirno:

— I gde se to dogodilo?

— Koliko da se dobaci kamenom odavde. Jedan budan šerif bi to morao da čuje.

Voker se zakašlja.

Šta vi hoćete, gospodine — Brek, tako rekoste? Meni je sad podnevni odmor!

— U jedanaest?

— Kad je moj odmor, to je moja stvar.

— Slušaj ti, nosioče plehanog ordena, moraćeš hitno da promeniš ton kad se meni obraćaš, inače će ti se pružiti prilika da zajedno sa kravarem pogodiš pakao.

Voker proguta pljivačku. Strah mu se pope u grlo.

— Gospodine... ja... ja moram da uzmem vašu izjavu. Dakle, vi ste čoveka ubili...

Tad zviznu džinovska grmljeva šaka preko pisaćeg stola i zgrabi za okovratnik predstavnika zakona.

— Ti očigledno još nisi budan, šerife!

Strah je virio iz Vokerovih očiju.

— Pustite me, Brek!

— Gospodine Brek! — Grmlalj ga gurnu nazad. — A sad čuj, amigo. Ja ću ti reći šta se dogodilo...

Kad je Gordon Brek napustio šerifovu kancelariju, ostavio je u njoj jednog potpuno smlaćenog čoveka, koji je zapisnik o događaju napisao tačno prema Brekovim uputstvima.

Brek uze svog konja, baci se u sedlo i odjaha niz ulicu šezdeset jardi prema zapadu. Tamo gde je ulica blago savijala prema jugu stršala je ogromna ploča sa natpisom „Hotel“.

Brek sjaha, baci uzde preko motke i ukrućenim korakom prođe kroz hotelski ulaz.

Vlasnik hotela, Lester Dandi, bio je još dosta mlad. Nosio je svetlo odelo i belu košulju sa svilenom mašnom boje crnog vina oko vrata. Lester Dandi stajao je lično za prijavnicom i posmatrao stranca.

On je znao o događaju pred Jutasalunom. Grad je bio dovoljno mali, da ništa nije moglo da se dogodi, a da bar građani iz Glavne ulice to ne primete. Život na Zapadu učinio je i ovog Škotlandanina surovim. Na njega nije preterano uticalo to što se napoju odigralo. Ipak, imao je loše predosećanje kad je ugledao stranca pred sobom.

On je zastao u malom holu, okrenuo glavu i rekao zapovedničkim glasom:

— Potrebne su mi dve sobe.

— Dve sobe? — ote se Škotlandaninu.

— Da. Dajte mi ključ. —

Lester Dandi nije izvlačio previše

dolara iz hotela. Istina, trgovci, koji su prolazili kroz grad, rado su u njemu odsedali, jer su sobe bile relativno uredne, jelo je bilo podnošljivo, a cene nisu bile previsoke. Kod njega su odsedali i trgovci krznom, koji su u rano proleće i jesen tuda prolazili. Ali troškove svog izdržavanja pokrivaio je Škotlandanin iz drugih prihoda. Ma koliko izgledao čudno — on je živeo od slikarstva. Još od najranije mladosti bacio se Lester Dandi na slikanje portreta. I svuda, gdegod bi u svom životu došao, bilo je ljudi koji su hteli da ih slika. Njegove slike nisu bile naročito dobre, ali su imale puno sličnosti sa originalom i bile su tako spretno napravljene da su se ljudima dopadale. Ukupni prihod nije bio baš impozantan, ali je bio dovoljan Škotlandaninu za izdržavanje. Ono što je hotel donosilo u rano proleće i u jesen predstavljalo je višak.

I uprkos mogućnosti da svojoj ušteđevini doda još koji dolar, Dandi izjavi:

— Nemam nijedne slobodne sobe, gospodine. Žalim...

Onda se grmalj okrene i polako priđe prijavnici. Unese se Škotlandaninu u lice.

— Rekao sam da su mi potrebne dve sobe, gospodine!

Dandi sleže ramenima. Ali oseti žmarce duž kičme.

— Ne mogu vas, na žalost, uslužiti...

Tada ga bezobzirni stranac zgrabi za rever.

— Slušaj dobro, amigo! Kad Gordon Džim Brek nešto traži, onda ne postoji „nema“. Što pre to shvatiš, tim bolje po tebe. Ol rajt?

— Naravno. Ja bih vam rado dao sobu, ali...

— Potrebne su mi dve! — preseče ga grmalj.

Dandi proguta pljuvačku. Ipak skupi snage da odgovori:

— Rekao sam vam šta sam imao da kažem.

Škotlandanin uopšte nije primetio pokret ruke, ali mu se lice zažarilo od snažnog šamara.

Potpuno zbunjen, zurio je u grmalja.

— Kako se usuđujete. Ja ću...

— Sad ćeš da mi daš ključ od obe sobe, prijatelju, inače ćeš dobiti još nekoliko šamara od ove vrste. Je li ti jasno?

Uporni Škotlandanin nije hteo još da se preda, ali kad je pogledao grmaljeve oči, on se sa psovkom okrete i priđe do ormara sa ključevima.

Kad je oba ključa stavio pred Breka, on reče:

— Na ovaj način nećete imati sreće ovde, gospodine, to vam ja kažem.

Brek ga je hladno posmatrao.

— Treba li to da shvatim kao pretnju amigo?

— Nije mi potrebno da vam pretim.

— A zašto mi nisi hteo dati sobe?

Tada Škotlandanin podiže visoko glavu i procedi:

— Jer ne želim revolveraša u kući! Grmalj se suvo nasmeja.

— Po svoj prilici treba još mnogo da učiš, amigo.

On uze ključeve i pođe do stepeništa. Polako se pope nekoliko stepenica.

Onda se zaustavi, okrete se i promrmlja:

— Proz pola sata ću jesti. Šniciću sa povrćem! Jasno?

Dandi spusti glavu.

Tada odjeknu hitac kroz hol i pršte vaza za cveće, koja je stajala samo tri palca udaljena od Dandijeve ruke.

Škotlandanin je bio skamenjen od straha.

— Pitao sam da li je jasno? — prodera se čovek sa stepenica.

— Da, gospodine, jasno je. — Te reči je izgovorila jedna stara Crnkinja. Nju je privukao pucanj. Bila se sakrila, sa svojom kao sneg belom kapom, kraj odškrnutih vrata i dobacila svom tirdoglavom gazdi pogled pun upozorenja.

-o-

Gordon Viliyam Brek se nastanio u Orendž-Sitiju. Način na koji se to zbilo bio je tako jednostavan da tu ne bi imalo više šta da se kaže.

Grad je bio zastrašen i uklanjao se pred opasnom grdosijom, ali je u Orendž-Sitiju bilo i ljudi koji su znali da pucaju i tuku.

Dejv Holm je bio jak kao bizon. Jedva da je bio niži od Breka, ali mnogo krupniji i teži. Sa svojih dvadeset devet godina bio je gotovo jednako star kao Brek. Jaki Dejvi, kako su ga ljudi u gradu nazivali, čuo je negde oko dvanaest sati za stranca koji je došao u grad da podeli hice i batine.

Dejv je inače bio prijatan čovek. Ali kada se šerif pojavio kod njega u kovačnici i rekao mu da se pojavio neki podivljali momak po imenu Brek i objavio da će budalastog kovača Holma pretući tako da od njega načini drva za potpalu, onda

dobročudni Dejv ostavi kovački čekić i podboči se svojim teškim pesnicama.

Rekao je samo tri reči:

Gde je on?

— U Dandijevom hotelu.

Holm ode bez reči u stan, skide svoju garavu zelenu kecelju i pođe sa šerifom do Glavne ulice.

Uopšte ga nije začudilo kada se šerif, čim su stigli do saluna, odvojio od njega. Kada je stupio na prag hotelskog hola bio je sam.

Stranac je sedeo na drugoj strani kraj prozora i jeo svoju šniciću.

Dandi, koji se sav skupio iza prijavnice, pogleda zabrinuto kovača.

Dejvi pokaza palcem na usamljenog gosta.

— Je li to taj?

Dandi, istina, nije shvatio, ali klimnu glavom.

Tada priđe kovač strancu, zastade kraj njegovog stola i progunda:

— Požurite, ja imam danas još mnogo posla!

Brek podiže pogled. U njegovim očima videlo se iščekivanje.

— Šta hoćeš?

— Rekao sam da požuriš. Čekam te napolju. Ako za pet minuta ne budeš tamo, doći ću da te izvučem.

Holm se okrete i htjede da ode.

Brek naglo ustade i priskoči s leđa kovaču.

Od dva teška udarca drškom pištolja kovač se zatetura.

Ali Dejv Holm je imao medvede osećanje za borbu. On se okrete, odbaci podmuklog napadača i poleti dahćući na njega.

Kovač iz Orendž-Sitija bio je jak kao medved. Brek je bio manji, vitkiji, ali je znao da bolje plasira svoje udarce.

Posle tri minuta, u toku kojih su jedno ogledalo, nekoliko stolica i dva postolja za cveće bili uništeni, potkivač je bio pobeđen.

Gordon Brek ga je tako premlatio da je Holm jedva pogodio izlazna vrata.

-a-

Brek se vrati za svoj sto kraj prozora i ravnodušno nastavi sa jelom. Onda obrisu usta i izađe.

On zastade na vratima i okrene se prema Škotlandčinu čije je lice bilo belo kao kreč.

— Jelo je bilo dobro. Kao što vidim, ti se trudiš.

Onda izađe napolje.

Ali put još uvek nije bio slobodan. Na ulici je stajao Beb Dženkins kao opasna pretnja.

Bio je to mlad, dvadesetjednogodišnji momak, plave kose, uskog lica i nervoznih ruku.

Do sada nije bilo u gradu čoveka koji bi se usudio da ga uvredi. Možda zato što je pratio sve devojke, ili zato što je sprečavao sve svađe među momcima, a pre svega zato što u celom kraju nije bilo nikoga kome bi se tako brzo stvorio kolt u ruci i koji je tako tačno gađao.

Beb Dženkins nije bio simpatičan čovek. Ali, kada je izašao na glavnu ulicu odjednom su zakucala za njega sva srca u Orendž-Sitiju. kada je izašao na Glavnu ulicu. Stajao je raskoračen, sa kruto savijenim rukama. Njegova kao limun žuta marama drsko je lepršala na jesenjem vetru, a čizme se presijavale na podnevnom suncu.

Kad je Brek izašao iz hotela, Beb se trgne i isprsi.

— Hej, šifonjeru, ja sam ovde! — viknu prodornim glasom.

Brek se zaustavi i odmeri novog protivnika ispitivački, zažmurivši na desno oko. Zatim pođe dalje u pravcu krčme.

Beb iskorači u stranu.

— Nećeš moći dalje, šifonjeru.

Brek se zaustavi. Hladno pogleda momka.

— Zašto ne?

— Zato što imam nešto protiv. Izlazi na ulicu!

Džim izađe polako na sred ulice. Potpuno mirno je stajao, nepokretan kao drvo. Živele su mu samo oči. Oštro je fiksirao mladog Dženkinsa.

— Ne bi li se radije brzo još oprostio od svoje majke, mališa?

Sa mladićevog lica iščeze boja. A više od trideset pari očiju bilo je prikovano za pojavu Beba Dženkinsa.

I onda se zbilo ono što je dotuklo građane Orendž-Sitija, što im je oduzelo i poslednju iskrnu hrabrosti: Beb Dženkins se naglo okrete i ode ukočena koraka i pepeljavo sivog lica.

Kapitulirao je. I sa njegovom kapitulacijom predao se konačno i ceo grad.

Grmalj je s visoka gledao za momkom. Orendž-Siti je bio njegov. Od tog momenta on je bio gospodar grada.

Teškim korakom, zveckajući marmuzama, popeo se u Juta-salon.

Krčmar se zagleda uplašeno u njega.

— Halo, mister Brek! — prokrklja

iz stegnuto grla i na silu se osmeh-
nu.

Džin podiže levu obrvu do oboda
šešira. Onda odgurnu stolicu koja
mu je stajala na putu i spusti se kraj
kartaškog stola.

— Daj jednu flašu! I to omu re-
kiju koju i sam pijesh!

— U redu, gospodine Brek.

Krčmar hitro donese jednu flašu
i čašu. Brek počisti ivicom leve šake
čašu sa stola. Čaša polete prema
Metovoj nozi, ali se ovaj ne po-
mače.

— Jednu partiju! — naredi Brek.

Met ga je gledao, ne shvatajući.

Onda čovek, koji je pre tri četvrt
sata ubio jednog čoveka, zaurla:

— Jednu partiju karata! Hoću da
se zabavljam!

Nesrećni krčmar nije imao pojma
o tome kako to ovaj uljez misli da
se zabavlja, ali mu je u sledećem
trenutku postalo jasno.

Kad je Met doneo karte, Brek se
izdera:

— Sedi!

— Ja?

— Vidiš li nekog drugog ovde?
Met proguta pljuvačku.

— Ali, ja nisam ... nikakav igrač,
gospodine Brek — mucao je bespo-
moćno.

— Pa šta? Onda ćeš sad postati
igrač. Napred, sedi ovamo!

Krčmar se oklevajući spusti na
stolicu.

Dok je mešao karte, Brek reče, ne
gledajući krčmara:

— Uložićemo sto dolara.

— Sto... zagrcnu se krčmar.

Konačno odvrati:

— Šta to? Ne mislite valjda ozbiljno
da ja mogu da uložim jednostavno
pedeset dolara u igru. Zna li ko-

liko ja moram da se oko ovih prga-
vih kau...

— Ko govori o pedeset dolara,
mladiću? Rekao sam stotinu!

— Stotinu? Svaki?

— Razume se. Ali, pošto to tebi
nije dovoljno, igraćemo u tri stotine.

Met pobledi. Klizne gore na na-
slon stolice.

— Tri...

— Da.

— Ali, Brek, to...

— Rekao sam tri stotine! — oštro i
odsečno su odzvanjale reči u krčma-
revim ušima.

— Hajde, vadi stotke!

Met ustade i teturajući se ode do
tezge. U glavi mu je sve bubnjalo.

Tri stotine dolara! To je bilo više
nego što je on za mesec dana mo-
gao da zaradi u ovoj bednoj krčmi.

Ali on uze novac i vrati se stolu.
Kad je stavio banknote kraj novča-
nica koje je Brek spremno bacio na
sred stola, znao je da ih je već go-
tovo izgubio.

Za četvrt sata izgubio je devet
stotina dolara. Onda se diže.

— Sedi! — naredi Brek mračno.

— Gospodine... ja... ja nemam
više para.

Brek podiže levu ručerdu, na za-
njega tipičan način, do oboda šešira.

— Vadi pare, amigo, inače ćeš me
uvrediti.

— Nemam više novca u kući.

— A gde ga imaš?

— U banci.

Brek se hitro diže. U ruci mu je
bio pištolj.

— Slušaj me dobro, rakidžijo. Te
trikove znam. Ali tim me nećeš pre-
variti. Donesi papir i mastilo ova-
mo...

Igrali su dalje.

I Met je skoro neprekidno gubio. Kao oduzet, sedeo je krčmar na svojoj stolici i staklastim pogledom zurio pred sebe. Nije više video karte pred očima. Nije ni čuo šta Brek govori. Potpisivao je posle svake igre priznanicu koju bi mu Brek poturio.

Godinama se Met borio za svoj imetak. Samo jedan sićušni deo dana bio je dovoljan da ga izgubi.

Met pogleda ukočeno oko sebe. U to vreme je obično bilo nekoliko gostiju. Danas je bilo prazno. Ljudi su znali ko sedi u Juta-salunu.

Da li su znali i to da je stranac prisilio krčmara Meta da se kocka sa njim za neshvatljivi ulog?

Ne, to oni nisu znali. Ali, čak i da su znali, ništa ne bi bilo drugačije. Nije bilo više nikoga u Orendž-Sitiju ko bi se usudio da se suprotstavi Gordonu Breku.

Dva dana kasnije zaluta Lari Hoh, vlasnik Glavne prodavnice, u salun.

Brek ga ulovi kao budalu. Igrao je visoku igru i — izgubio.

Met, koji je sa kiselim osmehom stajao iza tezge i izgledao kao da je stalno pijan, promrmlja:

Čuvaj se, Lari, brzo ćeš ostati bez svoje radnje.

Lari Hoh je izgubio i svoju radnju i zemljište.

Kad je trgovac izašao iz krčme bio je siromašan kao crkveni miš.

Orendž-Siti je ćutao.

Posle nedelju dana sve je izgledalo kao da nikad nije bilo drugačije. Brek je pripadao gradu. Bio je vlasnik Juta-saluna i Glavne prodavnice i, na taj način, uvaženi građanin Orendž-Sitija.

Onda je u grad došao Bil Higin. Sa njim su bila tri mornika. Zausta-

vio se pred salunom, sjahao i stupio zviždučući u krčmu. Njegovi ljudi su ostali na tremu.

Bil Higin poruči flašu viskija i sede za kartaški sto.

— Hej, krčmaru, gde je Brek? — viknu on, a ljudi kraj šanka pogledaše ga uplašeno. Šta bi ovome? Da nije nešto bolestan? Traži Breka...

Žuti Džim izađe iz pobočne sobe.

Zastade ispred zavese od nanizanih drvenih perli žvačući debelu „virdžiniju“.

— Halo, Brek! — doviknu mu Higin. — Čujem da si se ovde raširio.

Brek priđe polako. Zaustavi se na tri koraka od stola.

— Gubi se! — rekao je tiho, skoro nežno.

Higin nije ni pomislio da ustane.

Tada Brek izvadi ruke iz džepova.

— Gubi se, skitnice!

Ali Higin se samo smeškao, pokazujući svoje ružne zube.

— Ti si sasvim lud, Brek. Čuo sam o tome u Marmilomu...

U Brekovoju ruci stvori se pištolj.

— Gubi se!

Higin se podiže. Ostali ljudi su se već bili brzo odmakli u stranu.

Čim je Bil Higin poleteo rukom za pištolj, odjeknu hitac. Metak ga je pogodio kao udarac maljem i okrenuo u mestu.

Tri Higinsova druga poleteše vratima saluna.

— Stoj! — začu se s druge strane, sa trema.

Džoni Kardap, Džim Tril i Eb Kra-naher se okrenuše. Na drugoj strani su stajale dvojica sa uperenim puškama.

Sa leve strane hotela pojavi se još jedan sa puškom u ruci.

Iz Evelovog pansiona pojavi se jedan suvonjavi momak, plave kose i čvornovatih šaka. U ruci mu je bio pištolj.

— Slušajte me dobro, momci! Ovde, u Orendž-Sitiju, vlada red.

— Ko si ti? — progundā Kardap.

— Ja sam Džimi Hanter.

Kardap ga ispitivački odmeri, a onda pokaza palcem prema ulazu saluna:

— Unutra se pucalo.

Hanter klimnu glavom.

— A sad je mirno — prožišta Kardap.

— Onda je to dobro — dobaci Hanter.

Kardap obrisa svoje široke, isturenе usne.

— Naš šef je unutra.

— Možda — nastavi Hanter hladno.

Tri momka se polako okrenuše i priđoše konjima.

Gore, na vratima saluna, pojavi se Gordon Brek. On priđe ivici trema, zabi palce u proreze prsluka i doviknu ovoj trojici:

— Nestanite! Ako vas još jednom vidim u gradu, proći ćete kao vaš prijatelj unutra.

Kardap je rizikovao da postavi još jedno pitanje:

— Šta je sa njim?

— Ništa... baš ništa.

— Ko je onda pucao?

— Ja.

— Na Bila?

— Da.

— I?

— Šta, i? Sad je sve gotovo. On nema više briga. A sad napred i pobrinite se da bude što veći-ra-

zmak između vas i grada, inače će se ovde završiti vaše putovanje.

Kardap ponovo obrisa usne, uputi dug pogled Breku i poteže uzde.

Lakim korakom izjahali su iz grada.

Kranaher prostenja:

— Trebalo je da povedemo Bilo-vo kljuse.

— Jesi li lud! — odvrati Kardap.

— Hteo bi valjda da dobiješ metaak među rebra? Zar nisi prepoznao onog čoveka.

— Jesam, samo...

— Ništa, samo! — preseče ga Kardap. — Taj čovek je Žuti Džim. Poznajem ga. I Bil ga je poznavao. Nije smeo da bude tako neoprezan i da otvoreno naleti na njega.

Džin Tril se umeša u razgovor:

— Ali on je samo hteo...

— To što je on hteo, postalo je sada nevažno — preseče i njega Kardap. — On je mrtav. I sada ćete raditi ono što ja kažem.

-o-

Drugi mrtvac je ležao u mrtvačnici Glavne ulice Orendž-Sitija.

Bez mnogo buke odnet je na groblje i zakopan.

A tričetvrt sata kasnije siđoše sa brežuljka sedam jahača i kroz uski prolaz uđoše u Glavnu ulicu. Donald Džordan, dva brata Onegana i četiri druga kauboja sa brdskog ranča.

Oni još uvek nisu znali ono što je čitav grad od pre tričetvrt sata znao: da Gordon Džim Brek nije sâm došao.

Četiri čoveka se odmah pojaviše. Oni su se već danima muvali po gradu, ali niko nije na njih obraćao

pažnju, jer je Žuti Džim sâm držao čitav Orendž-Siti u strahu.

Rančer se zaustavi kod krčme:

— Brek!

Gordon Brek nije gubio vreme.

On se progura kroz pokretna vrata na trem:

— Šta hoćeš?

Rančer skupi obrve. On je bio čovek pedesetih godina i nije bio navikao da mu se tako obraćaju.

— Slušajte vi, Brek, ja sam Donald Džordan. Došao sam da sa vama razgovaram o smrti jednog od mojih kauboj.

— Nemam vremena, gospodine Džordan! — Brek se okrete.

I u trenutku kada je Džeri Onegan potegao kolt, odjeknu hitac sa obale Indijan-krika.

Kauboj kriknu. Metak mu je razmrskao lakat.

Džimi Hanter je bio taj koji je pucao. On se podiže i stade iza svojih ljudi.

A onda priđuše i drugi, koji su spadali u Brekovu bandu: Kes Saunders sa spljeskanim nosom, Edi Nort sa licem belim kao kreč i Ciganin Zohtan Grifit. Prilike kao iz galerije ubica.

Rančer pogleda oko sebe i mirno odmeri ljude. Tada se ponovo obrati grmalju.

— U redu, Brek. Nisam došao ovamo da bih poginuo.

On se polako spusti u sedlo.

I, pošto su i ostali hteli da pojašu konje, Džeri Onegan zagrne:

— Vi, prokleta kukavice! Potegnite svoje koltove i borite se! To su banditi, ubice...

Dalje nije dospeo. Kes Saunders ga ošinu metkom i obori s nogu.

Kukavički pogođen ležao je kauboj na zemlji.

Brat podiže teškog ranjenika i stavi ga pred sebe na konja.

I još jednom napusti pobeđena družina grad.

Poslednji događaji naterali su mnoge porodice da krenu na put.

Usred noći oni su natovarili svoje stvari na kola sa arnjevima i krenuli prema zapadu.

Izgledalo je kao da je kuga došla u Orendž-Siti. Došli su dani mračne neizvesnosti.

Bret Kondajk, stari obučar, primetio je već odavno da Brekovi ljudi prate njegovu šesnaestogodišnju, bolešljivu, ali vrlo lepu ćerku.

Jedne večeri nju je Edi Nort odvuкао u jednu od usamljenih kućica.

Tada je starac uzeo svoju pušku i izašao na ulicu.

— Nort!

Bandit se sjuri na Glavnu ulicu i odmah zapuca.

Bret Kondajk se sruši. Pored njega pala je i njegova nenapunjena puška.

Strah je raširio svoja mračna kri-la nad gradom.

Prošla su još dva dana.

Samo je nekoliko građana ispratilo jednostavni mrtvački sanduk Kondajkov na groblje. Očiju punih straha koračali su za mrtvim telom ubijenog obučara.

Kad su se vratili u Glavnu ulicu na svoj redovni posao, Brekovi ljudi su se muvali okolo, oko saluna.

Svi, koji su se vraćali sa groblja, stanovali su u kućicama koje su

bile pre saluna u Glavnoj ulici i nisu morali da prolaze pored bandita. Svi sem starog sedlara Ovena Turnera. On je morao da prođe pored njih.

Edi Nort se prodera za njim:

— Hej, stari jarče, jesi li razgledao groblje? I ti ćeš uskoro tamo leći!

Turner ubrza korake.

— Hej, zašto tako žuriš, ti, stara varalice? — progundā Saunders.

Grifit je motrio nepokretnog lica, a Džimi Hanter je sklopljenih očiju sedeo u stolici za ljuljanje.

Turner se skoro dokopao svoje kuće kad divlji Nort preskoči ogradu trema i opali metak za Turnerom.

Sedlar je bio smrtno preplašen i počeo bežati. Bio je na samom pragu kad drugi hitac pokraj same njegove glave pogodi vrata i zasu ga iverjem.

Turner se zaustavi.

Polako se okrenuo. Ukočeno je pogledao Nortu:

— Šta vi hoćete?

Nort se cerio.

— Uživam kad igraš, matori!

A onda novi metak vrati starca natrag na ulicu i naterā ga da trči okolo u smrtnom strahu. A banditovi meci vraćali su ga uvek natrag.

Devet metaka je ispucao Ed Nort kada mu je metak iz puške preko Glavne ulice izbacio kolt iz ruke.

Kao prikovan stajao je bandit i zurio niz ulicu.

Oko četrdeset pet jardi udaljen stajao je jahač. Bio je to visok, tamnosivi čovek tridesetih godina. Nosio je crni šešir i crnu bluzu, sivu pamučnu košulju i baršunastu maramu

oko vrata. Tamnosive prugaste pantalone prelazile su preko čizama sa visokim potpeticama. Nosio je široki opasač sa dva velika pištolja kalibra 45 sa svake strane. Njegovo lice je bilo oštih, pravilnih crta, opaljeno suncem i vrlo ozbiljno.

Jahač je bio na crnom pastuvu indijanskog porekla, a dobrom poznavao konja bilo je na prvi pogled jasno da je to izdržljivi trkač.

Edi Nort je još uvek buljio u jahača, a onda skrenu pogled na svoju ruku, na kojoj se pojavio tanak mlaz krvi.

Kes Saunders i Zoltan Grifit stajali su kao ukopani na tremu. Samo je Džimi Hanter ustao i sišao na ulicu.

Stranac je još uvek držao uperenu pušku. Sedam jardi ispred njega stajao je sedlar drhtavih nogu.

Ne ispuštajući iz vida Brekove ljude, stranac mu dade znak:

— Idite kući!

Turner se polako okrete, pogleda prema Nortu i ostalima i otečura kući.

Edi Nort obrisa krv svojom žutom maramom i vide da je u pitanju beznačajna ogrebotina od strančevog metka.

Ali nije bila beznačajna činjenica da mu je jahač metkom izbio kolt iz ruke.

Oči Džimija Hantera skupiše se u dva uska proreza.

Onda se Nort saže, dohvati kolt i pažljivo ga napuni. On napuni i drugi kolt, čiji je magacin bio sasvim ispražnjen.

— Samo ti idi, Džimi, — reče on poluglasno Hanteru. — Ja ću već sâm da se raskusuram sa mladim!

Hanter se vrati na stepenište trema.

Stranac iskoči iz sedla tako da se vranac nađe između njega i bandita. Onda povede konja do trema Džefersonove brijanjačnice.

Onda se, bez konja, vrati na sred ulice.

Edi Nort ga odmeri. I shvati nešto o svom protivniku.

— Bio je to dobar hitac, amigo — prosišta on.

Stranac ostade mirno stojeći. Čak i ruke skrsti na grudima.

Oči Džimija Hantera postajale su sve uže. Prokletstvo, ovaj mu se čovek uopšte nije dopadao.

Saunders je žvakao opušak cigare. Ni njemu se stranac nije dopadao.

Grfitovo lice bilo je, kao i obično, bezizrazno.

Nort je stajao raskoračen. Ruke su mu ukočeno visile niz telo.

On se odjednom prodera:

— Potegni!

Istovremeno istrže kolt iz opasača.

To nije bilo pošteno. Ipak Edi Nort nije imao sreće.

Njegov metak je samo okrznuo strančev šešir, dok se vrelo olovo, koje je ispalio stranac, zaustavilo na desnoj strani grudi bandita.

Nort se obrnu oko sebe, zatetura nekoliko koraka u stranu i pade koliko je dug u prašinu Glavne ulice Orendž-Sitija.

Onda odjeknu još jedan hitac.

Opalio ga je stranac. I ovaj metak je pogodio. Iz ruke Kesa Saundersa ispade potajno izvučeni pištolj.

Gore, na vratima saluna, pojavi se Gordon Džim Brek. Teškim ko-

rakom uputi se do ivice trema...

— Hej, Džim — naredi on Hanteru. — Upitaj ga koje on!

Hanter se počea po bradi:

— Upravo sam to mislio, šefe.

Stranac je još uvek stajao na mestu sa koga je ispalio oba metka.

— Zovem se Erp.

Brekovo lice kao da se skamenilo.

— Erp?

— Da, Morgan Erp.

Najmlađi brat čuvenog šerifa iz Dodž-Sitija, Vajata Erpa, napuni pištolj i uputi se u Juta-salun.

Ko je znao da uživa u prizoru, gledao je očaran na ulicu. Jedan je čovek došao u grad, oborio metkom Edija Norta i ušao u Juta-salun. Banditi su se razmakli da mu načine prolaz.

Kad je Morgan prišao Breku, dočaje obod šešira i upita:

— A ko ste vi?

— Ime mi je Brek.

Morgan klimnu glavom.

— Ah — ljupko ime. Poznavao sam jednom nekog Breka, koji je prvo bio tamničar u Fort Vortu, a onda je ukrao blagajnu zatvora. Ali ga je na vratima pretukao jedan osuđenik na doživotnu robiju. Ima takvih slučajeva.

On se smeškao i klimao glavom.

— Nadam se da ovde može da se dobije gutljaj pristojnog viskija.

Brek uđe za njim u krčmu.

Hanter i Saunders su takođe hteli da uđu, ali ih Brek posla na ulicu.

— Pobrinite se za Eda. Treba ga odneti doktoru. Napred!

-o-

Morgan Erp priđe šanku.

Met, koji je sada tu radio samo

kao nameštenik, gledao ga je raznogačenih očiju.

— Viski! — reče Morgan i gurnu među zube jednu svetložutu cigaru.

Brek se naskloni kraj njega na šank.

— Met, daćeš mu jedan iz moje flaše i na moj račun.

Morgan prihvati, jer je na Zapadu bila teška uvreda odbiti ponuđeno piće. Međutim, kad je Brek hteo da mu natoči još jednom, čovek iz Misurija je odbio.

Brek priguši svoj bes i pažljivo sa strane osmotri Morgana.

Dobro ga je znao. Postojala je čitava gomila priča iz Tombstona, Taksona, Santa Fe i drugih gradova koja je govorila o Morganu Erpu.

On je bio najmlađi brat na celom Zapadu poznatog Vajata Erpa. Već sama ta činjenica bila je dovoljna da se Gordon Džim Brek zainteresuje za Morgana.

Grmalj je razmišljao: „Da li je to samo slučajno ovaj Morgan Erp došao u grad?”

I šta je mislio sa napomenom o tom pljačkašu blagajne, Breku?

Ova poslednja napomena imala je u sebi nešto što se Gordonu Breku nimalo nije dopadalo: sećala ga je na njegovog brata Džoa. Jer on je bio taj koji je prvo bio tamničar, a zatim hteo da zбриše sa zatvorskom blagajnom. Rikardo Gonzales, kreolac, osuđenik na doživotnu robiju, zato što je nožem ubio svoju ljubavnicu, uništio ga je. Džo Brek sada robija gore u Saskačevanu, u Logoru.

Braća nikada nisu bila međusobno u bogzna kakvim vezama. Uprkos tome, Morganova napomena je pogodila Breka.

Nije bilo nimalo čudno da jedan Erp zna priču o Džou. Pripadao je, konačno, poznatoj šerifskoj porodici i neprekidno se bavio banditima.

U redu, Džo je bio bandit! Ali da je i on sâm Gordon Džim Brek, zločinac, o tome nije razmišljao.

Njega je sad interesovao ovaj mladi Erp. Ovaj momak tvrdog izraza i hladnih očiju, koji je sa dva munjevita hica ozbiljno uzdrmao poziciju Brekove bande u gradu.

Zbrisati ga? Ne, tu misao je Brek brzo odbacio. Pre svega, nije tako jednostavno zbrisati jednog Erpa, a da se to ne zapazi. A zatim sigurno bi došla kazna.

Brek je mislio na to da iza ovog čoveka stoje ljudi kao što je Vajat Erp, Dok Holidej, Luk Šort, Bat Masterson i Virdžil Erp. To su bila imena na koja je Brek često pomišljao. Svaki od ovih ljudi bio je nepogrešivi strelac obema rukama, iz kolta i vinčesterke. I svaki od njih bio je hladan i neustrašiv.

Ne, Brek nije bio toliko lud da dopusti da ga jednostavno ubiju. I zašto, uostalom? Možda će on odmah odjahati dalje, a onda bi sve bilo u redu.

—o—

Ali Morgan Erp nije odmah odjahao dalje. Raspitivao se kod krčmara za prenočište.

Met proguta pljuvačku. Nebesa, on se usrdno molio da ovaj čovek još ne napusti grad. To je bio jedini čovek prema kome je Brek osećao, izgleda, izvesno poštovanje i pokazivao opreznost.

—Prenočište, gospodine Erp? Na-

ravno, malo navije uz ulicu naći ćete svratište...

Morgan klimnu glavom.

— A pored hotela ste već prošli.

— On mi izgleda previše nov i previše skup — reče Morgan sa osmehom.

Brekov mozak je grozničavo radio. Šta traži ovaj Morgan Erp ovde u Orendž-Sitiju? Zašto li želi ovde da prenoći?

Prokletstvo, ovaj Morgan Erp mu stvara brige.

Čovek iz Misurija baci novčić na tezgju i zatraži piće.

— I jedno za gospodina Breka. Grmalj prihvati. On se zagleda u čašu, podiže zatim pogled i upilji pogled u Morgana.

Ne, on se nije varao: ovaj je čovek njegov neprijatelj! On nešto smišlja!

Ako je već tako, onda se treba najbržim putem pobrinuti da se ovom Erpu ne pruži prilika da stvara dalje neprilike.

Morgan ispi čašu do pola, dotače obod šešira i pođe vratima.

— Erp! — doviknu za njim Brek.

Morgan pođe dalje ka vratima i polako se okrete tek pošto je bacio pogled napolje:

— Još nešto?

— Šta tražite ovde u gradu?

Na usnama čoveka iz Misurija pojavi se osmeh:

— Vi ste prilično radoznali, Brek.

A onda se za njegovim leđima sklopiše oba krila pokretnih vrata.

-o-

Morgan izađe napolje.

Kroz tamne oblake probijalo se sunce i bacalo sjajnu svetlost na

visokog čoveka koji je silazio sa trema na ulicu.

Jedan sedokosi čovek mu priđe i skide šešir.

— Zovem se Džeferson, gospodine Erp. Imam tamo dalje malu berbernicu.

Morgan pruži starcu ruku.

— Gospodine Erp, zahvaljujem vam u ime celog grada. Vi ste zaštitili Ovena Tarnera od jedne prave životinje. I ne samo njega. Sve nas! Hteo bih da vam zahvalim.

— Nema potrebe — odvrati Morgan i htede da uzjaše svog vranca.

Tada stavi starac svoje ruke na Morganovu desnicu.

— Gospodine Morgan, imam jedan predlog. Ja sam predsednik Orendž-Sitija. Iako izgleda da su ljudi to zaboravili. Oni žive u strahu. Svi mi živimo u strahu. Džim Brek je jednostavno paralizovao grad. I što je najgore: šerif je otišao. Sada nema nikoga da se brine za red.

Morgan klimnu glavom i baci opušak svoje cigare. Leva noga već mu je bila u uzengiji.

Stari Džeferson tada reče:

— Morgane Erp! Hteo bih da vas zamolim da ponesete šerifsku zvezdu Orendž-Sitija. Mi...

Morgan spusti nogu na zemlju i podiže šešir na čelo:

— Šta ja to treba...?

Berberin ponovi svoju molbu.

Ulica je bila pusta. Samo se gore, oko ulaza, muvao Hanter.

Izenada se na tremu pojavi Brek.

— Džefersone, šta brbljate vi oko-lo? Još juče sam vam rekao da mi donesete listu gradskog odbora!

Džeferson okrene glavu.

— Moraćete malo da se strpите,

gospodine Brek. Upravo imam jedan važan službeni posao.

— Važan službeni posao? — Brek proguta pljuvačku. — Kakav li to važan službeni posao ima predsjednik opštine sa tim Erpom?

I kad se Džeferson ponovo obrati Morganu, iz grmalja provali naprasitost i on neobuzdano riknu:

— Šta ti pada napamet, matora sapunjaro! Vuci se na svoj posao, inače ćeš se pušiti!

Pošto je Džeferson, posle ovog napada, hteo da se okrene, dohvati ga Morgan za rukav i privuče sasvim blizu sebi.

— U redu, gospodine Džefersone — rekao je polako. — Ja prihvatam.

Brek je urlao:

— Džefersone, šta vam pada na pamet? Ja govorim sa vama!

Nebesa, nipošto ne sme dozvoliti da predsjednik samostalno odlučuje. U besmislenom besu derao se i dalje:

— A vi, Erp, gledajte da odete odavde! Mi hoćemo da u našem gradu vlada mir i red...

— Brek! — prekide bandita stari Džeferson. — Vi govorite sa novim šerifom Orendž-Sitija!

— Šta si to rekao, sapunjaro? — dahtao je Žuti Džim.

Morgan se polako popne na trem.

— Nalazim da bi bilo dobro, gospodine Brek, kada bi se predsjedniku opštine obraćali drugim tonom.

Plameno crvenilo besa prekri žućkasto lice bandita. Ali Morgan Erp mu ne dade vremena da odgovori. On se okrenu Hanteru i drugoj dvojici skitnica, koji su se u međuvremenu prikupili pred krčmom:

— A vi ostavite ljude na ulici na miru. Ako još jednom doživim nešto slično onom malopre, dobro se držite!

Naglim pokretom okrene se prema Džefersonu:

— Gde je kancelarija?

— Preko puta, šerife!

Čvrstim korakom, zveckajući marmuzama, uputi se Morgan Erp kancelariji iz koje je njegov prethodnik utekao.

—o—

Brek je bio tako zbunjen da nije mogao da dođe do reči. Izbezumljeno je buljio širom otvorenih očiju za čovekom iz Misurija.

I Hanter, Saunders i Grifit izbuljili su oči.

Onda Hanter poteže kolt iz opasača.

Gordon Brek izbi mu oružje iz ruku.

U istom trenutku Morgan, koji je stigao do vrata kancelarije, naglo se okrete. U ruci je držao jedan od svojih velikih pištolja.

— Ne ljutite svoje ljude, Brek. Trebalo je da pustite momka. Ja sam već navikao da mi se puca u leđa.

Brek, Hanter i ostala dvojica gledali su ga ne shvatajući. I kad je visoki Brek hteo nešto da kaže, Morgan je već iščezao u kancelariji.

Džeferson je još uvek stajao nasred ulice, na istom mestu na kome je gradu pribavio novog šerifa.

Hanter mu priđe. Stezao je pesnice.

— Znaš li šta ću sad da ti radim, mator? Ja ću...

— Hej, sinko! — začu se iz kance-

larije oštro. — Rekao sam: ljude ostavite na miru!

Hanter se okrete. Ruka mu poleti ka opasaču sa pištoljima. Ali kao da se u tom pokretu ukočila. U desnoj ruci Morgana Erpa ponovo se stvorio veliki pištolj.

Novi šerif izađe na trem, vrati pištolj u futrolu i spusti ruke na kukove.

— Izgleda da ne čujete dobro, prijatelju. To je za žaljenje. — Pa nastavi potpuno drugim tonom, sasvim oštro: — Čekam tačno trideset sekundi. Ako posle toga još vidim nekoga od vas biće zlo!

Skitnice su očigledno imale istančano osećanje da shvate kad nešto postaje sasvim ozbiljno. Oni uvuče glave u ramena i odoše.

Ostao je samo Gordon Brek. Još uvek ne shvatajući, posmatrao je čoveka iz Misurija, koji je došao ovamo, u grad i razorio sve ono što je on za sebe „izgradio“.

On se polako pokrene i uputi Morganu. Na rastojanju od dva jarda on stade pred njim.

— Ne mislite, valjda, ozbiljno, Erp?

— Šta to? — Morgan kresnu palindrvcu o vrata i stavi među zube novu cigaru.

— Da izigravate šerifa u ovom gnezdu.

— Da li bi imali nešto protiv, Brek?

— Protiv? Ne, ja vas ne razumem. Ovo uopšte nije grad koji bi mogao da ponudi položaj jednom Erpu!

„Lukavi lisac!“ pomisli Morgan. „Ali ja se na to ne hvatam.“

— Ima stotinu drugih gradova koji su pet puta veći i za jednog šerifa koji se zove Erp mogu pet

puta više love da ispljunu od ovog bednog Orendž-Sitija, zar ne?

Morgan povuče dim.

— Može biti, Brek. Ali meni se ovde sasvim dopada.

Osmeh, kojim je Brek pokušao da ulepša svoje kao pergament kruto lice, munjevito nestade. „On je znači pozvan!“ proleti mu kroz glavu.

Ali kako je to moguće? I to baš Erp! Ko bi ga ovde plaćao? Pa ovi ni sami nemaju ništa.

On pomisli za jedan trenutak čega se sve ovde dočepao. Imao je jedinu krčmu u krugu od mnogo milja. On bi je izgradio, doveo bi igračice, nabavio bi i orkestrion, Prodavnicu je hteo samo uzgred da drži.

Ovaj Orendž-Siti je upravo bio gnezdo kakvo je on tražio. Sasvim nešto drugo od surovog i opasnog života napolju, u slobodnoj preriji. Kod napada na poštanske kočije i prepada na banke mnogo se rizikovalo. Ovde je bilo sasvim drugačije. Ovde znaš s kim imaš posla. I pošto je odmah kod dolaska brutalnom surovošću uklonio prepreke, moglo je sve da bude u najboljem redu.

A sada se pojavio u gradu taj Morgan Erp. Momak, čiji je brat bio najčuveniji šerif čitavog Zapada, koji je i sam imao poznato ime, koga je svaki čovek u država Srednjeg zapada znao!

Prokletstvo, kako brzo puca! I kako tačno!

Gordon Brek kliznu pogledom niz Morganovu figuru i ponovo mu se javi misao da ovog čoveka treba ukloniti.

I to što je brže moguće.

U to izađe sedlar iz svoje kuće.

— Gospodine Erp! Hteo bih da vam zahvalim. Oprostite, molim vas, što to nisam ranije učinio, ali bio sam jednostavno izgubljen.

On se uopšte nije osvrtao na Breka, koji je stajao na tremu, i pruži Morganu ruku.

— Hteo bih da vam čestitam i na vašoj novoj dužnosti. Čuo sam šta je rekao predsednik, gospodine Erp. Na nas možete da se oslonite. Orendž-Siti će stajati za vama. Pre svega kad se radi o tome da se ponovo uspostavi mir i red. U poslednje vreme događale su se neke proklete prljave stvari...

-o-

Idućeg jutra našli su ga mrtvog. Ležao je napolju, na Glavnoj ulici, tačno pod prozorom svoje sedlarske radionice.

Grad je ponovo zanemeo od straha.

Morgan Erp pođe preko puta u salun.

Erni Met je žmirkajući gledao šerifa:

— Tražite li gazdu? upita ga kukavnim glasom.

— Tražim Breka! — oštro odgovori Morgan.

Bandit se pojavi iza pokretne zavesе, držeći u ruci komad konopca i odmeri šerifa podrugljivo.

— Pa, nosioće zvezde, jeste li dobro spavali prve noći u našem lepom gradu?

— Imam osećaj, Brek, da ovo pitanje nećete moći često da postavljate — odvrati šerif hladno.

Stajao je na sredini prostorije. Gore su vodile stepenice do jedne balustrade, koja je okruživala ceo

prostor krčme i iz koje se ulazilo u gornje sobe.

Morgan je ispitivački gledao banditovo lice. Onda naglo glasno reče:

— Brek, recite čoveku tamo gore, da treba odmah da baci pušku!

Gordon Brek skupi obrve. On nije mogao da spreči da njegovo inače žućkasto lice oblije rumenilo.

— Šta vi hoćete?

— Recite mu to! — povika Morgan.

On pojuri u stranu.

Kes Saunders ispusti vinčesterku. Sa treskom udari teško oružje o ploču kockarskog stola i raspara zelenu navlaku.

Erni Met zakuka, iako mu ovde više ništa nije pripadalo.

Morgan je imao u svakoj ruci po jedan pištolj. On se polako povuče do udubljenja ulaznih vrata.

— Dobro slušajte šta vam govorim, Brek! Skinite s vrata što je pre moguće ovaj vaš zaštitnički nakot, inače će ovi prijatelji da vam navuku na vrat čvrst konopac!

— Vi vidite aveti, Morgane! — prošišta Brek.

— Aveti? — Morgan vrati kolt u futrolu. — Da, aveti svakako. Ali sa posebno izraženom željom za vrelim olovom. A što se sedlarove smrti tiče, Brek, o tome ćemo još da razgovaramo.

Brek zapenuši:

— To ne dozvoljavam! Kako se usuđujete da mene mešate u jedno ubistvo? Ja nemam nikakve veze sa tim. Ko zna ko je starca oborio! Možda on ima čitavu gomilu kupaca sa rančeva, koji su poručili sedla kod njega pa nisu hteli da plate.

Toga je već bilo i ovo ne bi bilo ništa posebno...

— Ubistvo jeste nešto posebno. U stvari, nešto posebno gnusno, Brek. A pre svega, to je nešto što se okajava smrću.

On se okrene i izađe.

Hanter izađe iz Breka, iz pobočne prostorije, podigne glavu i izdere se na Saundersa:

— Idiotel!

— Pusti ga! — promrmlja Brek.

— Da se ova budala nije tako glupo ponela, momak bi već bio sređen. Bila je to dobra prilika...

— Začepi njušku! — obrecnu se šef bande na Džimija Hantera. — Kes se sasvim dobro postavio iza vitrine. Đavo će znati kako ga je momak primetio.

— On ga uopšte nije primetio! Sve je bio blef! — promumla Hanter.

Grifit, koji se takođe muvao pored svog šefa, mudro primeti:

— Blef? Ali opasno je, kad se radi o ovom čoveku, računati da je to blef!

-a-

Uskoro se pokazalo da Orendž-Siti ni u kom slučaju ne stoji iza svog novog šerifa. Ljudi su se plašili Breka. On je suviše surovo postupao. Nije se činilo uputnim imati za neprijatelja čoveka koji ne preza ni od otvorenog ubistva.

I šta je mogao da učini Morgan Erp? Bio je sam protiv bande bezobzirnih zločinaca, koji sigurno neće propustiti nijednu priliku da ga unište.

Istina, on je bio izvanredan strelac — taj mladi Erp — i imao ne-

što nedokučivo u sebi, kao i njegov brat Vajat. Ali bio je sâm. Stajao je nasuprot kvartetu zločinaca najgore vrste.

Već sledećeg dana u grad su došla tri čoveka i bila, pred salunom, gromoglasno pozdravljena od strane Breka i Hantera.

Sad je i Morganu bilo jasno kuda je Saunders žurno odjahao prošle noći. On je, očigledno, ostatak bande, koji se iz ko zna kakvih razloga zadržao u brdima, doveo kao pojačanje.

Čim je Orendž-Siti to shvatio kao činjenicu, on se direktno ogradio od svog novog šerifa.

Saunders i Ciganin odneli su Edija Norta starom doktoru Kolinsu, koji je stanovao u maloj, nakrivljenoj kući iza prezviterijanske crkve.

Hanter je pronašao lekara. U stvari, Kolins više nije radio, jer je imao skoro osamdeset godina, ali, kada su ova dvojica skitnica dovela svog teško ranjenog kompanjona, nije mogao da im pokaže vrata.

Kad se predsednik opštine raspitivao kod doktora za zdravlje bandita, Kolins reče:

— Ovaj paket mesa kao da ima mačiji život. Momak se izvukao. Mislim da će za tri dana moći da izađe. Brek može onda da ga prebaci u krčmu.

Predsednik pređe brižno rukom preko čela. Već duže vreme nije bio presrećan zbog onoga što je učinio.

— Šta vi mislite, doktore, hoće li Brek da ostane?

— Ne izgleda baš tako kao da bi hteo da odjaši oдавде. Naprotiv. Varalica očigledno smatra da je dolaskom pojačanja postigao nadmoć-

nost. Đavo neka nosi tu hulju! Ubeđen sam da on i Ovena Tarnera ima na duši.

Predsednik klimnu glavom. Zabrinuto se okrenu prema vratima.

Kolins ga uhvati za ruku.

— Predsedniče, vi imate još jednu mogućnost da ga se rešite. Konačno, vi ga brijete...

Džeferson ustuknu.

— Šta to treba da znači? Mislite li da bih ja bio u stanju da Breku ili Hanteru ili nekom drugom od njih grkljan...

Kolins se osmehnu.

— Ne, predsedniče, to vi niste u stanju. Vi ste imali svoj zvezdani momenat kad ste postavili Morgana Erpa za šerifa. Taj zvezdani trenutak je, na žalost, izbledeo, Džefersone.

— Šta to znači?

Doktor Kolins sleže ramenima.

— Vi ste odjednom opet postali tihi, predsedniče.

Tad se berberin unese u lice doktoru. Na njegovom naboranom čelu izbile su bezbrojne graške znoja.

— Šta vi hoćete, doktore? Ja sam star čovek i...

— I ja sam!

— Da, ali od vas niko ne zahteva da stojite iza šerifa, da mu pomognete...

— Ne, ni ja nisam predsednik, gospodine Džefersone — produži lekar oštro — ali ću biti uz njega. Sknuću sa zida ovu moju staru pučaljku iz Kentakija i izaći ću na ulicu. Ići ću pored njega, Džefersone!

— Ali, to je ludost, doktore! Zašto da to činite?

— To i mislim da vam kažem: zato što je Brek ubica. Zato što su

i njegovi ljudi ubice. I zato što je taj Morgan Erp jedini čovek koji može da nam pomogne.

— Ali on će protiv bande poginuti!

— Ako on pogine, Orendž-Siti je izgubljen, predsedniče...

Gordon Brek je okupio svoje ljude.

Hladnokrvni Hanter stajao je na vratima. Zoltan Grifit, prepreden i podmukao, naslonio se na prozor. Saunders je čučao na stolu.

I ostala trojica stajali su pred šefom: krivonogi Ajk Traub, visoki, grbavi Patrik Folgerson i žgoljavi Ingo Seld. Zlikovci od kojih je svaki već više puta zaslužio vešala.

Ogromni Brek stajao je ured prostorije i kaubojskim nožem šumno čistio nokte.

— Dakle, momci, stvar je jasna: ne smemo da gubimo vreme. Morgana Erpa je neko pozvao. Možda je bio negde u blizini. Možda ga ja alarmirao šerif Voker.

— Ali ljudi nemaju para da bi jednog tako poznatog čoveka doveli ovamo! — povika brbljivi, mali Seld koji se trudio da svoj sićušni rast kompenzira važnim izjavama. — Ja poznajem Vajata Erpa — nastavi on spremno — i znam da njega jedan grad kao što je Orendž-Siti nikad ne bi mogao da plati. Morgan je njegov brat. I on je poznato ime. Ova selendra nikad ne bi mogla da ga plati.

Brek prezrivo odmahnu rukom.

— Zaveži, Seld! Ti uopšte ne poznaješ Erpove. To su bivoli. Ljudi privrženi zakonu. Oni će uraditi ono što hoće makar i besplatno.

Seld podiže glavu. Hteo je da deluje ubedljivije, ali je ličio na

vrapca koji je hteo da se pravi važan:

— Besplatno? Misliš li to ozbiljno, šefe? Misliš li da će on nizašta da stavi život na kocku?

— Da, dečko, to mislim. Ima, naime, ljudi koji ne žele da baš uvek dobiju najveći deo plena.

Seld reče, mršteći se:

— U redu! Razumem. Ali drugi put se neću gurati kad se radi o tome da se ispita situacija u nekom gradu.

Seld je, naime, bio taj koji je pre nedelju dana dolazio u grad da bi ispitao kakve mogućnosti postoje za Brekove planove.

— A sad dosta! — naredi Brek. — Imamo drugih briga. Morgan Erp mora na najbrži način da nestane. Što duže bude u gradu, to će biti opasnije za nas.

— To meni nije jasno — procedi uporni Seld.

— Kad bi imao više razuma, mali, ti bi to shvatio — pouči ga Grifit. — On je brat Vajata Erpa.

— Pa šta?

Grifit se udari po čelu:

— I to ti nije dovoljno? Ja sam mislio da ti poznaješ šerifa. Onda treba da znaš da je on najveća prepreka na koju u ovoj lepoj zemlji neko može da naiđe. A treba da znaš i to da je Dok Holidej njegov prijatelj. I Luk Šort takođe!

Seld oseti najednom neprijatan osećaj u želucu. On se okrene i priđe Hanteru kod vrata.

Ipak nije mogao da se uzdrži a da ne progunda:

— Jedino ako bi Morg čarolijom mogao da stvori ovde svog brata! Doka Holideja. Dodž-Siti je daleko.

Čitav Kolorado i pola Kanzasa leže između nas.

Hanter, koji je bio hladnokrvni zločinac, ali i čovek sa ptičijim mozgom reče:

— Ja, šefe, mislim da je Ing u pravu.

Brek prasnu:

— Sad me slušajte! Šta Ing misli ili ne misli, to me se ne tiče. Šerif mora da nestane. I to još noćas. On ne sme više da dobije ni jednu mogućnost da nas napadne!

— Da, treba da nestane kao sedlar — režao je nosati Saunders.

Hanter namršti čelo.

— Ne dolazi u obzir. Ovoga puta će to da preuzme neko drugi!

Brek se satanski smeškao, gledajući patuljastog Selda:

— Pa, mali, to ćeš ti da preuzmeš.

Seldovo lice odjednom postade pepeljavo:

— Ne misliš, valjda, to ozbiljno? — mucao je.

— Zašto da ne?

— Ne misliš valjda mene da pošalješ protiv tog opasnog momka? To je besmislica! — Bandit počeo da viče: — Ti hoćeš mene da ukloniš, a ne njega. Sad shvatam! Ja sam ti na putu. Ti se bojiš da bih ja mogao da dođem na tvoje mesto u bandi.

Brek se gromko nasmeja, polete napred i raspali malom zvučnu šamarčinu po levom obrazu.

Seld se okrete oko sebe i polete u ugao sobe. Ostali su se bučno smejali.

— Džim, rashladi ga! — naredi šef.

Hanter klimnu glavom, ispljunu duvan za žvakanje, izvadi cveće iz jedne vaze i sasu vodu preko kovrdžave lobanje patuljka.

Seld se strese i podiže frkćući.

Brek ga pogleda.

— Ti, dakle, znaš odluku!

Patuljak se tresao celim telom.

— Nemam nikakve šanse protiv njega, šefe. To je jasno kao dan. Gledao sam momka kako se bori u Landoli. A takođe i dole, u Santa Fe.

— Ti nisi stajao pred njegovim koltom? — rugao se Saunders.

— Nisam — šištao je patuljak — inače ne bih više bio živ. Ali sam video kako on puca, ljudi! To je neshvatljivo. Ja sam izgubljen a vi time ništa ne dobijate.

Hanter pogleda šefa.

— Ja mislim da momak ima pravo, šefe — reče on nesigurno.

— On ima da učini ono što sam naredio — drao se Brek.

Seld pođe prema vratima, ali mu Ciganin prepreči put. U ruci mu je bio nož. Ljigavo se smeškajući, gledao je svog druga.

Seld je drhtao celim telom.

— Grifite, šta smeráš? Jesi li lud?

— On samo vrši svoju dužnost — javi se Brek.

Seld proguta pljuvačku, sagne glavu i vrati se na sredinu prostora.

— U redu — procedi on potmulin glasom — ja ću to učiniti. Ali će moja krv pasti na vašu glavu. — On postade teatralan: To će vam...

— Zaveži gubicu! — naredi Gordon Brek. — Ti ćeš biti samo strelac. A mi ostali ćemo...

I onda Gordon Džim Brek objasni svoj plan.

Nisu dočekali noć.

Oko šest sati napustili su salun i izašli na ulicu: Brek, Hanter, Grifit, Saunders, krivonogi Folgerson i Traub. Nedostajao je jedino kržljavi Seld.

Širokim frontom pošli su napred. Dvadesetak koraka dalje zastali su.

Brek se prodera:

— Izadi, Erp! Treba da govorimo s tobom!

Morgan Erp se pojavi. Ali ne na vratima svoje kancelarije, već sa obale koja je predstavljala drugu stranu ulice.

— Šta je, Brek?

Banditi su stajali ukočeni od straha.

Brek, Hanter i Grifit prvi potčaše u stranu. Ostali su pojurili za njima tek kad ih je prošao prvi trenutak straha.

Morgan je stajao na nasipu. U rukama su mu bili pištolji.

— Ti si me zvao, Brek. Šta hoćeš?

Brek je zbunjeno buljio pred sebe. Onda pogleda oko sebe i povika prigušenim glasom:

— Ing! Ništarijo, gde si?

Morgan Erp zažmiri na jedno oko i mignu prema kancelariji šerifa:

— Ako misliš na kratkoga, Brek, onoga koji je hteo da se spoljnim stepenicama popne na većnicu, on je ispustio pušku kad me je ugledao pred sobom. A pošto je još hteo da pogleda da li mu je pištolj dobro očišćen, zabrinuo sam se za njegovo duševno stanje i smestio ga privremeno, za njegovo dobro, u jednu ćeliju.

Brek škripnu zubima. Onda se jednim zamahom okrenu i utrča u salun.

Drugi pođoše za njim. Ostali su jedino Hanter i Grifit.

Morgan pogleda Hantera:

— Šta je, sinko, želiš još nešto?

— Da, hteo bih da znam kako ste došli ovamo, Erp.

— Oh, ja veoma volim vodu. Naravno, Indijan-krik ima tako prijatan žubor.

Hanter ispljunu komad duvana za žvakanje, procedi psovku kroz zube i ode za ostalima.

Kad je i Ciganin hteo da se udalji, Morgan mu doviknu:

— Video sam u Santa Fe jednog ubicu koji se zvao Grifit i imao je obrijano lice. Moj brat ga je uhvatio. Ali, pošto mu je milosrđe slabost, pobrinuo se da ne bude obešen već poslat na robiju. Od tada je prošlo sedam godina. Za to vreme poraste brada na svakom licu.

Tamno lice zločinca postalo je malo svetlije. On prezrivo pljunu u pravcu šerifa i ode za ostalima.

I opet je banda bila na okupu i smišljala bolji plan.

-0-

Oko sedam sati banuše Grifit, Saunders, Traub i dugački Folger-son kroz dvorište u kuću krojača Hofmana.

Hofman, čiji su roditelji došli iz daleke Nemačke, otvorio je pre sedam godina krojačku radionicu u Orendž-Sitiju. Imao je trideset devet godina i prijatnu spoljašnjost.

Uzdrhtala srca, ali neustrašiva izgleda, sedeo je mali čovek za svojim radnim stolom prekrštenih nogu, zadubljen, naizgled, u svoj krojački posao.

Banda se pope, ne obazirući se na njega, na prozor.

Saunders pogleda kroz zavese na ulicu.

— Sve je jasno. Džim je na straži.

Krojač je odmah shvatio šta će da se dogodi. Banda ima nekakav plan da šerifa izmami pred kuću.

Nije se varao. Sa druge strane, sa nasipa, odjeknu hitac preko ulice.

Džimi Hanter zaurla:

— Erp! Izadi iz tog kaveza! Ja sam, radi promene, zauzeo tvoje mesto.

U krojačkoj radionici nastade tišina.

U tom času zgrabi krojač, koji je ili ranije smislio ili se sad odlučio na to, tešku, užarenu peglu i stavi je na novine iz kojih je izrezivao mustre za pantalone.

Brzinom vetra ispuni se soba gustim, ljutim, plavičastim dimom.

Zagrcnuti, izleteše skitnice napolje.

Ciganin, koji je nožem zamahnuo u pravcu krojača, ubode u prazno.

Lukavi krojač je svoje mesto za stolom zamenio za mesto pod stolom. Sasvim nisko, pri zemlji, mogao je on još sasvim dobro i bez kašljanja da diše.

A skitnice su stajale napolju u prolazu i nisu mogle da shvate kako čovek može da izdrži unutra.

Kada konačno više nije mogao da diše, krojač skoči, zgrabi peglu sa novina koje su se dimile i sve zajedno strpa u veliki kotao sa vodom, pojuri na prozor, razbije ga i iskoči napolje.

Odmah naleti na šerifa.

— Dodite, gospodine Erp, imam nešto da vam kažem. Onaj šinter s druge strane može i da pričeka!

Tako je propao i ovaj napad.

Činjenica da je ulica samo sa jedne strane imala kuće, otežavala je banditima napad na kancelariju šerifa.

Brek je sedeo psujući u svojoj kancelariji iza saluna.

— Đavo će znati, ali u svakom slučaju nagaravio nas je onaj smrdljivi krojač kako dolikuje...

Palo je veče.

A onda je došla noć.

Sa njom su došla i dva čoveka kroz dvorište šerifove kancelarije i zakucala na vrata.

— Ko je to? — upita Morgan.

Doktor Kolins, koji je bio kod njega već jedno pola sata, uze svoju pušku i postavi se iza ormana sa municijom.

— Bat Flanagan je ovde, šerife. Moj brat Bili je sa mnom.

— Šta hoćete?

— Moramo sa vama da govorimo.

Doktor Kolins klimnu šerifu glavom:

— Možete da pustite obojicu unutra. To su dobri momci. Njihov otac radi na Liston ranču i imaju malu stolarsku radionicu pozadi, u Hilsgejtu.

Morgan otvori vrata, ali je u ruci držao pištolj.

Ona dvojica udoše. Bila su to dva stasita momka srednje visine, sa otvorenim, svežim licima i čvrstim pesnicama.

— Hoćemo da vam pomognemo, šerife.

Morgan odmahnu glavom.

— Nije potrebno. Ne ljutite se, ljudi.

Mladi Bili zavrti glavom..

— Ne, šerife, mi se ne ljutimo. Vi sigurno možete da nas iskoristite. U

svakom slučaju, mi smo poneli svoje pištolje. A vi nam pozajmite puške.

Tako je šerifovo ljudstvo dobilo pojačanje. Doktor Kolins i dva Flanagan, to je već bilo nešto. Krojač je takođe ponudio svoju pomoć.

Morgan i tako ne bi ostao u kancelariji. On je morao napolje na ulicu. Najbolje odmah preko puta kod Breka.

I to je i učinio.

Zveckajući mamuzama, pope se on na trem i uputi pravo u krčmu.

Bat Flanagan pođe za njim i zgrabi ga za ruku.

— Gospodine Erp, šta to nameravate? — prevali on, dahćući od uzbuđenja, preko usana.

— Idem u Juta-salun.

— Ne mislite, valjda, ozbiljno?

— Da.

— Ali, banda je danas tri puta pokušala da vas ubije usred dana! I vi hoćete sada, u noći, da se uputite u tu jazbinu?

— Moram, Bat. Inače će oni doći k meni.

Morgan Erp je pošao dalje. Za njim su zabrinuto gledali njegovi prijatelji.

Kada su se za njegovim leđima sklopila pokretna vrata, napuni doktor Kolins svoju pušku i krene.

— Dok! — prožišta Bat. — Vi tražite đavola! On može sebi da dozvoli da rizikuje, ali vi ne!

Lekar se okrene.

— Šta hoćeš, Bat? Treba li da stojim ovde i čekam dok ga oni ne dovrše? Ja imam sedamdeset devet godine, mladicu. Nemam šta da izgubim. Ali ako šerif tamo unutra pogine, onda ću se pobrinuti da njegov ubica ne živi mnogo duže!

Morgan stupi u salun.

Svaki razgovor prestade. Oblaci duvanskog dima teško su se vukli između tri velike petrolejke.

Ljudi iz grada, koji su se opet našli u svojoj krčmi, zastideše se kad su ugledali šerifa na vratima. Nekolicina ostaviše novac za ceh na stolu i izađoše napolje.

Napred, za šankom, bili su naslojneni Hanter, Saunders i ostali. Morgan je tražio samo Breka i Ciganina.

Tada on otkri Zutoga: stajao je između zavesa i trijumfalno gledao prema vratima.

Za tren oka stvori se širok prolaz. Morgan je polako prišao i postavio se na sredini prostorije.

Vođa bande malo saže glavu i pogleda oko sebe. Morgan nije mogao da uhvati sa kim je izmenjao pogled.

— Šta tražite ovde? — upita konačno Brek drsko.

— Rekao sam vam da moram da razgovaram sa vama o Turneru, Brek.

— Pa?

— To ćemo sada da obavimo! Otkrio sam da...

A onda se zbilo. Munjevitom brzinom i takvom žestinom da jedva može da se ispriča.

Hitac je odjeknuo krčmom.

Teško pogođen u leđa, Morgan se okrenu oko sebe i opali samo delić sekunde kasnije.

Četvorostruki ubica Zoltan Grifit, koji je stajao u pozadini, dobi metak pravo u grud. On krliknu krkljajući, zatetura nekoliko koraka

napred i sruši se na prijavu daščani pod krčme.

Morgan kleknu na pod, a onda se polako prevali na stranu.

Doktor Kolins se sjuri unutra sa oba Flanagan. Njih trojica ponešoše šerifa kroz ćutljiv kordon od ljudskih tela, napolje.

Niko ih nije pratio.

Stari lekar je dahtao:

— Brzo sa njim do moje kuće!

— Mrtav je! — jecao je Bili Flanagan.

— Mojoj kući! — ostao je doktor uporan.

Žurno su poneli teško šerifovo telo do male lekareve kuće. Oprezno su ga spustili na doktorov radni sto.

Kolins mu strže odelo i pregleda ranu na leđima. Njegovo se lice skupi u zabrinute bore.

Oba Flanagan gledala su, iščekujući, u njegove usne.

— Hej, doktore! — konačno izusti mlađi. — Kako stoji stvar?

— Teško je reći. Metak je sa leve strane prodro u telo!

Oba Flanagan znala su šta to znači. Ako čovek i nije mrtav, on neće moći još dugo da živi.

— Sve zavisi od toga koliko je metak blizu srca — reče stari lekar promuklo u tišini.

— Zar nema više nikakvih izgleda? — upita Bat drhtavim glasom.

Doktor Kolins sleže ramenima:

— To ti ne mogu reći, mlađicu. Ja mogu samo da naslutim putanju metka, ali ne mogu da je vidim. Postoji sasvim minimalna mogućnost da metak nije probio životne organe. Pa čak i onda ostaje šerif u životnoj opasnosti. U svakom slučaju, ja još nisam video čoveka sa

takvom ranom u opasnoj blizini srca, da se izlečio. A bio sam pet godina u tom prokletom ratu...

Bat Flanagan se počeo po glavi.

— Čak i ako postoji sasvim mala šansa moramo ga spasti. I to tako da ga sklonimo odavde.

— Da ga sklonimo? — lekar pogleda preko okvira svojih zlatnih naočara. — A kuda?

— Na Liston ranč. Tamo gde je naš otac. Tamo je siguran.

Kolins pogleda, razmišljajući, ranjenika kome je stavio čvrst zavoj, pošto mu je prethodno očistio ranu.

— Da li će izdržati transport? — brinuo je Vili.

Kolins ponovo sleže ramenima.

— Pitaš previše, Bile. Ako izdrži ranu, podneće i transport. Čuo sam da ovi Erpovi imaju tri života...

— Onda napred! — reče Bat odlučno svom bratu.

Nekoliko minuta kasnije krenula su laka doktorova kola iz grada u pravcu jugoistoka.

Dva Flanagan ponela su, možda mrtvo ranjenog, šerifa iz grada.

Vožnja do udaljenog ranča bila je naporna za ranjenika.

Uprkos jakim uspravljajućim sredstvima, koje mu je doktor ušpricao, na neravnom putu Morgan je došao sebi.

Staklastim pogledom zurio je ranjenik u Bila Flanagan, koji ga je čvrsto držao. On je hteo da otvori usne, ali nije mogao.

Bil mu zatvori usta.

— Ni reči, šerife. Vi ste ranjeni. Nosimo vas iz grada.

Uskoro su i poslednje kuće mračnog Orendž-Sitija ostale za njima.

Morgan je padao iz jedne nesvestice u drugu. Ali ga je njegova

snažna volja za životom vraćala u stvarnost. Uprkos snažnim kapljicama, koje mu je za smanjenje bolova dao Kolins, morao je da izdrži strahovite bolove.

Ali ni glas nije prešao preko njegovih usana.

Kad su najзад, posle skoro beskrajne vožnje, stigli na ranč, Bat, koji je upravljao konjima, odahnu.

— Izgleda da smo uspeali, Bile. Hej, šta se događa? Kako izgleda?

— Ne znam. On se ne miče.

Bil zateže uzde:

— Napred! Napred, vi ukočene derikožel! Kažem ti, Bile ako je mrtav, odjahaću natrag i ubiću Gordona Breka!

-o-

Vlast Gordona Breka nad Orendž-Sitijem ponovo je oživela. Bila je bespoštednija nego ranije.

Novi šerif bio je za građane mrtav i doktor Kolins je drugog dana kamenjem natovareni mrtvački sanduk zakopao na groblju.

Kao što se brzo zvezda Morgana Erpa pojavila nad Orendž-Sitijem, tako se brzo i ugasila. Posle nekoliko dana ljudi jedva da su i mislili na njega.

Brek je uveo strogu upravu. Kao prvo smenio je predsednika opštine i pobrinuo se da njegov pomoćnik Džimi Hanter zauzme njegovo mesto.

U sivo jutro, kada su građani pogledima ispratili na groblje mrtvački sanduk sa, kako su oni mislili, telom svog šerifa, stajao je mali, mršavi Džo Blif pred svojom poštom i gledao jedinog čoveka koji

je išao za sandukom, starog doktora Kolinsa.

Pred salunom su se opet muvali Brekovi ljudi. Glasno su pričali, a žgoljavi Seld, koga su, naravno, brzo izvukli iz zatvora, smejao se glasno i piskavo dok je pogreb prolazio.

Poštar zatvori oči i žmirkajući zagleda se u svoje prašnjave cipele. U glavi malog Džoa Blifa rodila se jedna ideja...

Prošlo je jedanaest dana. Jedanaest dana za vreme kojih je Žuti Džim pretvorio Orendž-Siti u svoje vlasništvo.

Bilo je sunčano prepoodne kada se kao udarcem groma sve promenilo. Sa istoka je dojahao u grad jedan čovek. I u tom trenutku se Kesu Saundersu, koji ga je prvi video, činilo da će da ga udari kap.

Čovek je bio visok, širokih ramena, imao je ozbiljno, suncem opaljeno lice i retko svetle oči. Nosio je crno odelo, sivu pamučnu košulju i crnu, baršunastu maramu oko vrata.

Morgan Erp!

Saunders obrisa lice, zatvori oči, ponovo ih otvori i izbezumljeno se zablenu u jahača.

Tada bandit potrča, saplete se, podiže i ulete u Juta-salun.

— Ga... gazda! on dolazi!

Brek je stajao kraj tezge pored Hantera i Selda.

— Ko? — upita on.

— Šerif!

— Koji šerif? Čoveče, razmakni zube!

— Erp!

Desperadosi, koji su se muvali po krčmi, pružali su mogućnost za proučavanje potpune zbunjenosti.

Konačno Brek procedi:

— Jesi li rekao: Erp?

— Da, Erp! On dolazi. Jaši vranca, kao i pre! On... on nije mrtav! Kunem vam se! Prepoznao sam ga!

Brek, Hanter, Seld, Folgerson i ostali pojuriše na vrata. Tu su zastali i buljili u jahača koji je upravo prolazio kraj šerifove kancelarije.

Tanki zvižduk prođe kroz rupe među Brekovim zubima.

— Prokletstvo, zaista je on!

Hanter protrlja rukom oči.

— Nebesa! Stvarno je on.

— Da — zakrešta Seld — samo ima drugog pastuva.

— Ma, šta kažeš! — prošišta Brek.

Hanter okrenu glavu i pogleda gazdu.

— Kako... kako je to moguće? Grifit ga je tačno zbrisao!

Brek duboko udahnu vazduh.

— Po svemu sudeći, nije. Sigurno je samo to da je momak zbrisao Grifita!

— Koga je onda doktor sahranio?

Hanter je psovao.

— Da, do đavola, to bih i ja hteo da znam!

Brek tresnu nogom.

— To ćemo odmah saznati, momci! Napred! Saunders, Folgerson i Seld će izvaditi mrtvački sanduk iz rake.

Folgerson ispljunu duvan za žvakanje.

— Šta kažeš, šefe?

Brek okrene glavu.

— Rekao sam da ćete iskopati sanduk. I to brzo!

— Ali...

Široka grmaljeva šaka tresnu ga po licu.

— Rekao sam: brzo!

Sva trojica se hitro udaljiše.

Hanter je stajao na tremu uz Breka.

— Neka me pacovi pojedu ako ja nešto razumem...

Jahač je sjahao i nestao u šerifovoj kancelariji, ali se odmah vratio napolje i uputio prema banditima.

Brek oseti knedlu u grlu. Učinilo mu se da su mu kolena od pudinga.

Čvrstim, teškim koracima čovek uđe unutra.

Za delić sekunde Brek je pomislio: Zar ne izgleda da je nešto viši i širi i malo stariji? Ne izgleda li uopšte nešto drugačiji nego ranije? Možda ozbiljniji? Nema li u njegovim očima nekog sjaja koga ranije nije bilo?

Sa nekim prokletom neprijatnim osećanjem u stomaku posmatrali su desperadosi ovog čoveka. Zveckanje njegovih velikih zvezdastih mamuza išlo im je na živce.

Šta li bi ovi zločinci rekli ili učinili da su znali ko je, u stvari, ovaj čovek koji stoji pred njima? Da je to čovek čije ime svaki kauboj, svaki bandit i svaki sudija između Montane i Teksasa, između Kalifornije i Misurija zna.

Bio je to Vajat Erp, šerif iz Dodž-Sitija.

Na tu pomisao nije došao ni jedan od bandita.

Misurijanac pogleda Breka u oči, skrsti ruke na grudima i reče muklim glasom:

— Kako ste?

Brek odvrati tvrdo i krkljajući:

— Dobro, šerife. Kako ste vi?

— Dobro, kao što vidite.

U deliću sekunde nešto bljesnu u uglovima šerifovih očiju. Onda obori glavu i pogleda ispitivački Hantera ispod oboda šešira.

Pogled tih očiju prodre zločincu do srži.

Vajat se sasvim polako okrene i uđe pored bandita u krčmu.

Erni Met, koji je stajao na vratima, ustuknu.

— Halo, šerife! — izusti on promuklo.

— Halo!

Polako, zveckajući mamuzama, prođe Misurijanac kroz prostoriju.

Život se vrati u krčmarovo telo. On skoči za šank, uze viski i ponudi:

— To je još uvek ona ista flaša, šerife!

Vajat nije obratio pažnju na čašu.

Met je mucao:

— Prokletstvo, ja sam mislio da vas je doktor Kolins stvarno sahranio na groblju. Mora da vas je metak strahovito pogodio...

Vajat se okrenuo i Met je buljio u njegova široka leđa. I njemu se za trenutak učinilo da se Morgan Erp promenio. Krčmar to sebi nije mogao da objasni.

Vajat se uputi izlazu i gurnu pokretna vrata tako snažno da udari Hantera u rame.

Bandit je odmah reagovao, stegao pesnicu i poleteo na čoveka za koga je smatrao da je Morgan Erp, pa prema tome i teško ranjen.

Vajat se munjevitom brzinom izmakne i uputi strahoviti udarac levicom u banditovu bradu.

Odvratni Džimi Hanter poleti unazad i sruši se celom dužinom na dasčani pod trema.

Vajat se i ne osvrnu više na njega. Njegov je pogled bio uperen u Brekove oči.

Vođa bande bio je kao paraliziran. Nikada u svom životu nije video

takav udarac. Bilo je to kao udarac kopitom.

Hanter je nepokretno ležao na podu.

Vajat pogleda pored Breka u nebo:

— Izgleda da se sprema oluja.

Onda se lagano pope uz stepenice trema.

Žuti Džim je užagrenih očiju gledao njegova leđa.

— Šerife! — slete promuklo s njegovih usana.

Vajat priđe svom konju.

A Gordon Džim Brek se ne usudi da posegne rukom za pištolj, iako su ga mamila široka Vajatova leđa.

Misurijančeve oči su ga hipnotizirale. Čak i sada, kada nije bio izložen njegovom pogledu.

Vajat popusti uzde svom kulašu i baci se u sedlo. A onda odjaha u istom pravcu u kome su se izgubili Saunders, Folgerson i Seld.

Zločinci su stajali na groblju. Seld je zario lopatu u rastresitu zemlju na grobu.

— Neka đavo nosi gazdu! Ja uopšte ne mislim da iskopavam ovu rupu. Uopšte nemam volje da iskopavam sablasti...

Grbavi Folgerson pogleda niz svoju pojavu. A Saunders oseti kako ga podilazi bes zbog toga što mu drhti brada i zubi počinju da cvokoću.

Tako su stajali čutike jedno vreme. Sa Indijan-kriika dunu povetarac i dotače im zažarena lica.

— Prokleta utvara — gundao je Saunders. — Kažem vam, prokleta utvara je to. Tačno sam video kako je metak ušao pod njegovu košulju. A sa metkom kalibra 45 u telu ne možeš da jašeš okolo.

— Zaveži! — zareža Folgerson.

Seld proguta pljuvačku i počea se po bradi.

— Napred! Počinjemo!

Strah od Žutog Džima bio je jači. Tri zločinca dadoše se na posao.

U trenutku kada je kramp Kesa Saundersa muklo udario u nešto tvrdo sva trojica se trgoše.

Seld se prvi pribrao.

— Napred! Oslobodite sanduk!

Kad su i to učinili, tri zločinca su se snébivala pred ogoljenim sandukom.

— Otvorite! — komandovao je Saunders.

Seld podiže glavu prema njemu.

— Imaš li još nešto da kažeš?

— Učinite što vam je rekao! — začu se jedan metalan glas.

Skamenili su se. Niko se nije usuđivao da se okrene. Tada se začu zapinjanje oroza na pištolju.

— Okrenite se! — naredi Misurijanac.

Sva trojica se polako okrenuše.

Šerif je stajao nekoliko jardi udaljen, između redova grobova. U levoj ruci je držao veliki pištolj sa vrlo dugom šestougaonom cevi.

Seldu se učinilo da mu se srce popelo do vrata.

— Kako ste došli... vi ovde, šerife?

Vajat pokaza rukom na sanduk.

— Nisam imao mnogo volje da legnem u njega. Ovde mi je bolje.

Banditi su, ne shvatajući buljili u njega. Niko nije rekao ni reč.

Onda šerif reče kratko:

— Nestanite!

Seld drhtavo iskorači u stranu. Saunders krene za njim. Tek onda se pokrenu i nespreni dugajlija Fol-

gerson. A onda poleteše kao da im je sam davo za petama. Pobacali su lopate i motike i sjurili se ka izlazu groblja.

Vajat pogleda za njima i vrati pištolj za pojas.

Kada je posle četvrt sata ponovo jahao kroz Glavnu ulicu, on se zaustavi kraj pošte.

Mali Džo Blif je polako ustao.

— Gospodine... ja... ko ste vi?

— Jeste li mi vi poslali vest?

Krv naglo pojuri u izborano, bleđo lice poštara.

— Ja? Da... vi ste... vi ste stvarno... do đavola, ne usuđujem se da izgovorim...

— Ja sam Vajat Erp.

— Vajat Erp! Do sto hiljada đavola! Vajat Erp, šerif iz Dodža!

Jednim zamahom skoči postariji momak preko ograde šaltera i pojuri ka Misurijancu. Pruži mu ruku.

— Ja sam Džo Blif.

Vajat steže ruku valjanom čovaku.

— Gde je moj brat?

Blif šapnu, kao da bi neko mogao i ovde između četiri zida da prisluškuje:

— Napolju, na Liston ranču. Braća Flanagan su ga tamo odnela posle pucnjave.

— Zna li kako mu je?

— Ne sasvim. Pitao sam jutros doktora Kolinsa, ali on nije znao. Ali Bat Flanagan je bio ovde. Rekao je da mu je nešto bolje. Kriza je prošla. Nebesa! Taj Ciganin je pucao u levu stranu leđa. I to s leđa, prokleti nitkov!

— Kako se zove taj čovek?

— Grifit. Zoltan Grifit.

— Gde mogu da ga nađem?

— Tamo kuda ga je Morgan poslao: na groblju.

— On je mrtav?

— Da! — Blif protrlja ruke. — On je mrtav. Šerif ga je u poslednjem momentu ugledao i zbrisao. I to je bilo jedino što je vredelo. Ali, na žalost, jedan čovek manje ili više ne predstavlja kod ove bande ništa. Ali sad ste vi ovde. Gospode bože, Vajat Erp u Orendž-Sitiju!

Blif začuta i pogleda u šerifa.

Do đavola, vi ste mu toliko slični da bi vas lako zamenili!

— Znam. Brek i ostali smatraju da sam je Morgan. Mogao bih da ih, zasad, ostavim u tom uverenju.

— U redu, šerife. Na mene se možete osloniti! — ubeđivao ga je stari Blif.

— Ko još zna da ste me obavestili?

— Niko, gospodine Erp — nastavi poštar ponosno. — Ja radim već decenijama za poštu i znam da začepim kljun.

— To je dobro. Hvala vam, gospodine Blif.

Šerif još jednom pruži Blifu ruku, a onda krenu prema vratima.

Blif ga zadrža.

— Ali, šerife, šta možete sami da preduzmete protiv ove horde? Mislim da ih ima još šest ili čak sedam ovde. Dobili su pojačanje.

Vajat odmahnu:

— To je moja briga, gospodine Blif. Samo vi i dalje čutite;

— Računajte na mene, šerife. Ali, možda bi bilo dobro da neke ljude, koji su bili uz vašeg brata, obavestimo.

— A koga to?

— Najpre doktora Kolinsa.

— Koliko ima godina?

— Pa, on ima, u stvari, blizu osamdeset, ali nemojte vrteti glavom. Matori momak je sa svojom pucaljkom odmah iza Morgana ušao u krčmu. To sam sâm video odavde. On je bio vojni lekar, iako je već onda morao biti star kao Metuzalem. A onda su tu i dvojica Flanagan. Dva divna mladića. Imaju stolarsku radionicu u gradu. Biće vam sigurno od koristi.

Vajat je razmišljao jedan trenutak. Onda klimnu glavom.

— Dobro, obavestite ova tri čoveka. Ali, molim vas, neka vam obećaju da će sačuvati tajnu.

— Sve će biti urađeno, šerife!

Džo Blif pogleda Misurijanca u oči.

— To će biti težak posao, gospodine Erp. Brek je svim mastima premazan. A Džimi Hanter nije manji gad od njega. Saunders, Folger-son i Seld takođe nisu za potcenjivanje. A onda i ostali, koje sam video svega jednom ili dvaput. Sve sama bratija koja sigurno potiče sa iste poternice.

Vajat klimnu glavom i izađe.

Poštari je zahvalno gledao za njim. Na njegovom licu se moglo pročitati brižno pitanje: Kako li će on to uspeti?

Vajat pregleda kancelariju i smesti konja u štalu. Pošto je to sredio, on malo bolje pogleda šerifsku kancelariju.

Da, bio je to golem posao što je stajao pred njim. U to nije sumnjao.

Gordon Džim Brek nije mu bio nepoznat. Bio je on po zlu dobro poznat gore, u Montani, pod imenom Žuti Džim. Vrag će znati šta ga je dovelo ovamo.

Čim je bio obavešten, doktor Kolins dođe odmah u kancelariju. Zastane na vratima. Oči su mu sijale.

— Vajat Erp? Je li moguće? Prosto ne mogu da verujem u to što mi je stari Blif rekao.

On brzo priđe šerifu i pruži mu ruku.

— Ja sam doktor Kolins.

Vajat prihvati izboranu starčevu ruku.

— Zar vi imate osamdeset godina? Dao bih vam najviše šezdeset dve ili tri.

— Ah, prošlo je od toga skoro dvadeset godina. Onda je počeo taj prokleti rat kada sam ja još bio momak koji je mogao i drvo da iščupa. Ali i sada se možete osloniti na mene, šerife. Dajte mi samo pristojnu pušku i ja ću biti odmah uz vas kad počnemo. Kad ćemo, uostalom, početi?

Misurijanac se tiho nasmeja u sebi. Stara junačina pričinila mu je vidno zadovoljstvo.

— To ćete već saznati dovoljno rano. Moram pre svega da razgovaram sa predsednikom opštine.

Kolins odmahnu rukom:

— On je smenjen.

— Brek, znači!

— Da.

Vajat se počea po bradi.

— Dobro, znači da pre svega to treba dovesti u red. Gde stanuje predsednik?

— Bivši?

— Za mene drugi ne postoji!

— Sa novim sigurno ne biste mogli ni da govorite. Bojim se da on još nije spreman da vas primi. Bio je pretučen pred Juta-salunom. Baš bih voleo da znam kako se to dogodilo. Oni se inače drže

zajedno kao petak i subota. Taj Hanter je bio kod mene pre jedno četvrt sata. Ponašao se kao da su mu vezana usta.

— Je li to bio jedan plav momak?

— Da — doktoru sinu odjednom.
— Da mu niste, možda, bili predstavljani?

— Izgleda da je tako. A sad mi recite gde mogu da nađem predstavnika?

Doktor obavesti ukratko Vajata šta se sve u gradu dogodilo i opiše mu Džefersonovu kuću.

— To je odmah ovde. Možete nepaženo da stignete do nje kroz dvorište.

— To bi bilo sve. Hvala vam, doktore. — Misurijanac pomeri oba pištolja malo napred na kukovima i izađe.

Kolins uzdahnu. Onda šapnu:

— Tako mi pakla i svih đavola, sa ovim mladićem bih ja, matori momak, prošao i kroz pakao!

On priđe ormanu sa oružjem i razgleda tri vinčesterke koje su stajale jedna pored druge. Onda uze jednu, napuni je i izađe na trem.

To sigurno nije služilo na čast Orendž-Sitiju da jedan sedamdesetdevetogodišnjak bude jedini koji ustaje protiv bandita.

Istina, tu su bila i dva Flanagan. Oni su skinuli svoje kecelje, kad im je Blif saopštio novost, i otišli su kući da uzmu oružje.

Bat zastade na pragu:

I šta sad?

Bili obrisa nos.

— Moramo do njega.

Bat klimnu glavom.

Oba momka krenuše uličicom do Glavne ulice. Stigli su upravo u trenutku kada je jedan visoki čo-

vek stigao na ugao ulice i popeo se na trem pred Juta-salunom.

Obojica su zastali preneraženi.

— Pa, to je bio... Morg — izusti Bili.

— I ja bih se na to zakleo — odgovori mu brat. — Kad ne bih bio siguran da je to nemoguće, jer on mrtvački bleđ leži u maloj sobici na ranču...

Šerif otvori pokretna vrata krčme i stade sa desne strane vrata.

Džim Hanter je sedeo za jednim od praznih stolova i buljio u njega ukočenim, krvlju podilivenim očima.

Vajatov pogled je kružio po krčmi i zaustavio se na Hanteru.

— Hej, dovedi mi predsednika opštine, dečko!

Hanterovo je lice bilo skamenjeno. On je, ništa ne shvatajući, sedeo, nesposoban da izusti ijednu reč.

Između obrva Misurijanca pojavi se oštra vertikalna bora.

— Jesi li gluv, Hantere? Rekao sam ti da mi dovedeš predsednika!

Kratkonogi Seld se požurio da odgovori.

— Ne treba nikoga da dovodi, šerife, jer je on glavom novi predsednik opštine.

Šerif načini tri teška koraka prema Hanteru.

— Neću da ponavljam, Hantere!

Džim Brek razgrnu zavesu na ulazu u pobočnu prostoriju i pojavi se na vratima.

— To je jasno, šerife. Džime, čuo si šta je rekao!

Bandit je polako shvatio da mu ne gine udarac pesnice i pođe polako ka izlazu iz krčme.

Za četiri minute vrati se sa Džefersonom.

Vajat pogleda berberina.

— Predsedniče, ko je pustio iz zatvora čoveka koji je bio uhapšen?

Džeferson proguta pljuvačku. A Ing Seld poblede kao krpa.

— Ko? — mucao je berberin, misleći u sebi da mu je ovo najnesrećniji momenat otkada je predsednik.

Brek priđe polako do šanka.

— Ja sam izvukao tog čoveka Erp!

Vajat i ne pogleda Breka.

— Predsedniče, nešto sam vas pitao!

Džeferson ponovo proguta pljuvačku.

— Gospodine... Brek... on je već rekao, šerife... — mucao je.

Vajat se okrete.

— Možda nisam dobro čuo, Brek? Vi ste bili u zatvoru i pustili uhapšenika?

Brek bi najradije sam sebe ošamario, ali ništa se tu nije moglo. U grlu mu je zastala prokleta knedla.

Vajat je stajao, visoko uspravljen i nepokretan.

— O tome ćemo kasnije razgovarati, Brek. A uhapšenik mora za tri minuta da se vrati u zatvor, inače ću ga ja odvesti!

On se okrete, klimnu glavom predsedniku i izađe napolje.

Napolju je stajao Džim Hanter i zurio u Misurijanca kao da je ledao duha.

*
* *

U krčmi je vazduh bio nabijen eksplozivom. Brek je još uvek stajao uz šank. Seld je gledao prema vratima, kroz koja je izišao tobožnji Morgan Erp,

Šef bande pogleda oko sebe.

— Nisam li ti naredio da ga zбриšeš, Ing?

— Ali...

— Nema ali! Sad je šansa propala. Ti se vraćaš u zatvor!

Seld je zabezeknuto gledao u svog šefa.

— Ne misliš valjda ozbiljno?

— Mislim ozbiljno. Napred! U ovom trenutku nemamo drugog izbora.

— Ali ne možete me tek...

— To si sam sebi priredio, vole jedan! Gubi se!

Saunders podiže glavu:

— Hej, Džime, mislim da je to ludost. Potreban nam je svaki čovek.

— Protiv koga? — oštro alete sa Brekovih usana.

— Protiv njega...

— Protiv jednog jedinog čoveka, koji je, uz to, još i teško ranjen?

Saunders nabije svoje teške pesnice u džepove.

— Na mene uopšte nije ostavio takav utisak.

Džim Hanter stade u vrata.

— Šefe, ja sam masu udaraca podelio, a poneki sam i dobio. Ali kad me je ovaj nitkov udario po glavi, bilo je to kao udarac kovačkim čekićem. Ovom momku kao da rana više ni najmanje ne smeta. Grifit je imao pravo: Ovi Erpovi su od gvožđa!

Brek se počea po bradi i bespomoćno pogleda u ostale.

— U svakom slučaju, sad je postalo ozbiljno. Ovaj čovek je opasan. Triput opasniji nego ranije. To je sigurno. Seld ide sad u zatvor. Mi ćemo ga ponovo izvući odande!

Folgerson progutda:

— Mi ćemo mu pomoći, šefe. Lari je revolveraš, koji s njim može da se nosi.

Glomazni Lari skoči sa stolice.

— Jesi li poludeo? Ne misliš valjda ozbiljno da ću ja otvoreno stati protiv ove mašine od čoveka?

— Ko je rekao otvoreno? — reče Brek.

I opet su desperadosi kovali plan kako da tom, izgleda neranjivom šerifu Erpu smrse konce...

*
* *

Oba Flanagan bila su u kancelariji kad je Vajat ušao. Doktor Kolins ih predstavi šerifu.

Erp im pruži ruku.

— Pa, momci, lepo je što ste došli. Međutim, u ovom trenutku mi niste potrebni. Možete da se vratite na posao.

Doktor Kolins je gundao:

— Ali to je... u svakom slučaju su nam potrebni, gospodine Erp. Nemojte upasti u grešku da potcenjujete Breka i njegove ljude. Oni su možda trenutno malo potišteni zbog vašeg iznenadnog pojavljivanja, ali...

— Treba da odete — reče Vajat. On nije hteo da ikoga izlaže opasnosti. On je to i rekao.

Ali braća Flanagan su protestovali.

— Izlagati opasnosti, šerife? Ali grad je u opasnosti! Naša je dužnost da vam pomognemo.

U tom času se oprezno otvoriše vrata. Kuštrava skitnica Ing Seld ušunja se u kancelariju.

Vajat ga oštro pogleda i levom obrvom mu pokaza u pravcu prazne ćelije:

— Na svoje mesto, mali!

Bandit se odvuče do vrata ćelije.

Bili Flanagan mu priskoči, izvuče mu kolt iz pojasa i gurne ga u ćeliju.

— Tako, amigo, kavez je zatvoren. I obećavam ti da ćeš ga napustiti samo kad te povedu na vešanje.

Desperados je stajao na drhtavim nogama u sredini ćelije i buljio u pod. Odmah je shvatio da to što je ovaj momak rekao nije rečeno tek tako.

Vajat nije više obraćao pažnju na bandita Selda. On zapali jednu veliku crnu cigaru i počeo da je valja između zuba. Onda ustade, priđe prozoru i pogleda niz ulicu.

Prekoputa, na obali, stajao je neki čovek. Bio je zdepast, širokog lica kao iz drveta isklesanog, sa žutim žmirkavim očima. Nosio je košulju koja je bila razdrljena, a kaput mu je bio kratak i iznošen. Oko vrata je imao vezanu zelenu maramu. Sive, izlizane pantalone uvukao je u poluvisoke čizme. Imao je ukrštene redenike. Mirno je stajao i gledao prema šerifovoj kancelariji.

Doktor Kolins, koji je Misurijanca upozorio na ovog čoveka, upita stegnuta grla:

— Je li počelo?

— Izgleda da jeste — odvrati šerif. — Samo ne za vas!

Vajat ponovo gurnu svoje pištolje malo napred i pođe ka vratima.

— Odmah se vraćam — dobaci ostalima preko ramena.

Kolins potrča za njim.

— Šta nameravate, gospodine Erp?

Ali šerif mu ne odgovori. Krene preko trema prema krčmi.

Kolins izađe napolje. A za njim oba Flanagan. Na drugoj strani, pred krčmom, stajali su Brek, Hanter i ostala bratija.

Žuti Džim je stajao raskoračen na sredini stepeništa i, po običaju, zabio palce u proreze prsluka.

Hanter se naslonio na zid i gledao prema potoku, kao da je zainteresovan za nešto što se tamo događa.

Ostali su bili naslonjeni na ogradu trema i gledali na ulicu. A prekoputa, na odstojanju od devet jardi, stajao je Brekov revolveraš Lari Hejs.

Vajat pođe pravo prema Breku.

Vođa bande se u međuvremenu pribrao i izraz samopouzdanja opet se pojavio na njegovom neprijatnom licu. Bio je ubeđen da su ovom neprijatnom šerifu dani odbrojani.

— Kuda tako žurno, šerife?

— Žurno? — šerif je zastao na pet koraka pred vođom bande. — Uopšte se ne žurim, Brek. Ali pošto sam vam jednom obećao da ćemo porazgovarati o dve stvari najradije bih sada to obavio.

Hanter okrete glavu. Saunders i Traub pogledaše takođe u šerifa.

U Brekovim očima je besneo plamen.

— A koje bi to dve stvari bile?

— Pre svega treba razjasniti celu stvar sa sedlarom Tarnerom. On je ubijen.

— Šta se to mene tiče? — upita Brek drsko.

— I te kako!

Tada grmalj okrene glavu prema Hejsu. Revolveraš munjevito potegne kolt i...

... metak koji je prasnio preko

ulice uopšte nije bio iz njegovog pištolja.

Pucao je Vajat Erp. Sa levog kuka. Kolt se još uvek pušio u njegovoj ruci.

Brek je samo za trenutak bio zbunjnjen kada je video kako njegov čovek pada na kolena. Bilo mu je jasno da je on lično sad na redu, da nešto mora da učini.

I on je to i očinio. Bacio se na Misurijanca. A to je bilo baš ono najgluplje što je mogao da učini. Njegov udarac prozvižda pored šerifove glave. A onda šerifova desnica ubitačno pogodi banditovu glavu.

Brek je ipak ostao na nogama, mada je bio grogiran.

— Rekao sam da moram da govorim sa vama, Brek — nastavi Misurijanac, kao da se ništa nije dogodilo. — Uopšte nije bilo reči o tuči.

Bandit se povрати i ponovo polete na Vajata. Njegova pesnica je bila upravljena ka šerifovoj slepoočnici, ali promaši i prolete u prazno.

Gordon Džim Brek je imao nesreću da je naleteo na najtvrđeg borca čitavog Zapada. Udarcem leve Vajat ga odbaci unazad.

— Izgleda da ste gluvi, Brek.

Zločinac je dahtao i promuklo rikao:

— Sad će biti ozbiljno, Morg! Sad ću te dohvatiti. To što ćeš sad doživeti još niko živ nije izdržao!

On steže svoje ogromne pesnice i uđe u borbu izbliza.

Usred njegovog žestokog napada poleti šerifova desna ruka i kaomalj pogodi Breka usred lica.

Ali se ošamućeni šef bande ipak održa na nogama.

Vajat je mirno stajao.

— Vi očigledno hoćete drugačije da se sa mnom bavljate.

— Dal — prodera se bandit i jurnu napred.

A onda se sve zbl u tren oka.

Udarac se zapravo nije ni video. Duboko iz kuka poleti šerifov aperkat. Blo je to njegov specijalitet, koji niko još nije izdržao. Čak ni kižinovski Gordon Brek nije to mogao da proguta.

Brek polete unazad, kao da je odignut od zemlje. Za delić sekunde zadrža se na vrhovima prstiju, a onda se bučno stropošta na tvrdi dasčani pod.

Gordon Džim Brek, nerazorivi Žuti Džim, bio je pobeđen. Ležao je kao prohtac.

Vajat ga pogleda odozgo.

— Šteta, nameravao sam da razgovaramo.

Hanterova ruka polete ka pištolju.

Ali u istom trenutku u rukama ove ljudske borbene mašine iz Dodž Sitija stajali su takođe pištolji.

— Ostaćemo mirni, džentlmeni. Je li jasno?

Saunders promrsl gadnu psövkü. Hunter protirja pesnicu.

— To nećete preživeti, Erpl — stenjaö je.

Vajat okrene glavu i oštro pogleda plavokosog bandita.

— Je li to pretnja, Hantere?

— Šta bi drugo bilo? Možeš biti siguran da to Brek neće lako prihvatiti.

— To je njegova stvar, dečko. A sad me slušajte, prijatelju. Šali je kraj. Ovde je ubijen jedan čovek. Njegovog ubicu odvešću na vešala.

Hunter pobledi.

Vajat uperi u njega pištolj.

— Ti ga imaš na savesti, Hantere.

— Ja? — zamuca bandit. — Kako možete to da tvrdite, Erp? To je čista kleveta. Ja ću kod sudije Genana protiv vas...

Samar pljesnu po obrazu desperadosa.

Hunter opsova i poteže pištolj iza pasa.

Vrh Vajatove čizme precizno pogodi i pištolj odlete daleko na ulicu.

Šerif iz Dodž Sitija je govorio vrlo jasno, ali banditi nisu shvatili. Još uvek im nije bilo jasno.

— Polazi sa mnom, Hantere!

Bandit se okrete prema Saundersu, ali ovaj saže glavu.

— Polazi! — naredi Misurijanac.

Pošto se Hunter još uvek nije mićao, zgrabi ga Vajat za ruku i odvuče u svoju kancelariju.

On otključa ćeliju i grubo ga ubaci unutra. Već drugi čovek je bio u zatvoru.

Banda Gordona Džima Breka pretrpela je još jedan težak udarac.

Zločinci se ipak još nisu predavali.

Breka su ostali odneli u krčmu i povratili ga hladnom vodom. Vođa bande je odsutno sedeo na stolici i buljio u jednu tačku.

— Šta se dogodilo? — mrucio je. Saunders nabi ruke u džepove.

— On te je pretukao.

Brek podigne glavu.

— Ako to još jednom ponoviš, hujlo, ubiću te!

Saunders se skloni u stranu.

I Traub je stajao u vidnom polju šefa bande. Brek mu se obrati:

— Šta se dogodilo, pitao sam?

Priglupi Traub nije osetio opasnost.

— Već ti je rekao, šefe. Šerif te je pretukao.

Brek poteže pištolj i pucanj odjeknu kafanom.

Traub jauknu i uhvati se za levo rame.

— Još jedna reč, mladiću i biće ti potreban mrtvački sanduk! — rečao je grmalj, prilazeći šanku.

Ostali su gledali da se nekako izvuku iz opasne zone i uvukoše vratove.

Brek je galamio:

— Hoću da znam šta se dogodilo.

— Nema nikakvog smisla da ti nešto krijemo, šefe — stenjao je Folgerson. — Ti to moraš da saznaš: Erp te je jednim paklenim aperkatom oborio s nogu.

„Nerazorivi Džim“, kako je on voleo da ga njegovi ljudi nazivaju, naglo promeni izraz lica. Promuklim glasom reče:

— Ponovi to još jednom, krivonogi.

Dugonja ponovi, osećajući se vrlo neprijatno.

Brek se svali u stolicu.

— Znači, ti najozbiljnije tvrdiš da me je on pretukao?

— Da i to jednim jedinim udarcem — ne uzdrža se Traub.

Brekova ruka polete ka pištolju. Cev tresnu Trauba po čelu i ostavi krvavu brazgotinu.

Grmalj pobesne. Niko više nije bio siguran. Ljudi se rasprštaše iz krčme. Čak je i Met utekao.

Brek je ostao sam u prostoriji. Ljuljao se na raskrećenim nogama. Još uvek nije mogao da se povрати od strahovitog udarca kojim ga je šerif oborio. Derao se i urlao u svo-

joj krčmi.

— On me je pretukao — jecao je. — Jednim udarcem oborio me je s nogu.

Polako je okrenuo glavu i pogledao prema šanku. Tamo je stajala poluprazna flaša viskija. Bandid je dohvati i prisloni na usne. On pohlepno sasu mrku, ljutu tečnost u grlo.

Flašu je ostavio tek kada je bila prazna. Uz besan urlik zavrijači je u veliko ogledalo iza šanka.

• •

Celavom Džoniju Fuleru, koji je ranije, kad je bivao veliki promet, ispomagao u Juta-salunu, činilo se da je došlo njegovih pet minuta.

Godinama je skupljao nekoliko stotina flaša i čaša i štedeo da bi napravio police i stolove za malu radnju.

Bila je to samo mala tezga, koju je sam napravio. Prostorija je bila srednje veličine, sa nekoliko stolova i stolica. Jedan od stolova bio je čak prevučen zelenom presvlakom.

Već je danima primećivao da ljudi zaobilaze opasni Juta-salun, koji je inače uvek bio prepun. To je bila prilika za njega.

Čim je svanulo, on otključa vrata i dohvati jednu drvenu ploču, na kojoj neukim rukopisom napisao prljavom crvenom bojom: Fulerov bar.

Već oko osam pojavi se prvi gost.

Bio je to drvodelja Ferguson, koji je tuda prolazio idući na posao. Kad je video firmu, koju je Fuler okačio, zastao je i počeo se po glavi.

— Šta li je sad to? Da nije stvar-
no ovaj otvorio bar?

Ferguson se pope na trem i po-
gleda kroz prozor.

— Pazi, stvarno!

I pošto ugleda novopečenog krč-
mara iza šanka on reče:

— Hej, baš dobro! Natoči jed-
nu, Fuleru, žuri mi se.

U devet sati našlo se već devet
ljudi u novoj krčmi.

Ali ćelavi Džoni Fuler nije izab-
rao pravi trenutak za otvaranje
svoje krčme.

Saunders je bio prvi koji je zapa-
zio firmu. On gurnu vrata i pogle-
da po uskoj prostoriji, progura se
kroz ljude i priđe šanku.

— Ko si ti? — zareža on.

Fuler, obučen u svoju najbolju
belu kecelju i žutu, vezenu košulju,
reče mu svoje ime.

— I kako to da ti ovde otvaraš
radnju? Da nisi možda dobio odob-
renje od gospodina Breka?

— Šta se to Breka tiče? — pro-
gundā Fuler.

Bandit ga besno pogleda, okrene
se i brzim koracima izađe.

Tri minuta kasnije Brek je bio
o svemu obavešten. I došlo mu je
kao poručeno da na nekom iskali
svoj bes zbog šerifa.

On zaturi šešir na potiljak i na-
redi svojim ljudima da pođu za
njim.

Ljutitim koracima pređe Brek do
konkurencije.

Fuler presrete desperadosa i nje-
gove kompanjone preplašenim pog-
ledom. Istina, on je bio lukav i
prepreden momak, ali hrabar baš
nije bio.

Brek dođe do sredine šanka, ko-
ji je za tren oka bio prazan.

— Šta to znači? Kako ti pada na
pamet da otvaraš bar?

— A zašto ne bih smeo, gospodi-
ne Brek? — upita novi krčmar ne-
sigurnim glasom. — Uostalom, to
sam ja već odavno planirao i sve
pripremao. Godinama sam teglio da
bih mogao da otvorim ovaj bar. I
baš sam sad bio u mogućnosti da
ga otvorim.

— Aha! Baš sada. Šteta!

Brek zgrabi jednu stolicu i tres-
nu njom o sto. Onda dade znak svo-
jim momcima.

Za svega nekoliko minuta novi
Fuleroi bar je izgledao kao da je
kroz njega prošao uragan.

Bez ikakvog izraza na licu Brek
je posmatrao akciju uništavanja.

A kad je ceo posao bio završen,
on priđe skamenjenom Fuleru i ba-
hato mu reče:

— Šta se u ovom gradu radi i šta
će se raditi određujem ja. Mislim
da će to odsada da ti bude jasno!

On se okrete da izađe.

Ali nije uspeo. Na vratima je sta-
jao šerif.

Brek stade. Skupljenih, besnih
očiju posmatrao je šerifa.

— Šta vi tražite ovde, Erp?

— Upravo sam to hteo ja vas
da pitam.

— Ostavite se gluposti. Sklonite
mi se s puta!

Vajat se ne pomeri. I dok su ban-
diti bili zasenjeni sunčevim zraci-
ma, koji su pored njega prodirali
kroz vrata, on ih je video jasno i
oštro.

— Oslobodite prolaz, Erp! — pre-
teći zareža džinovski vođa bande.

Ali to nije učinilo nikakav utisak
na hladnokrvnog čoveka koji je sta-
jao na vratima.

— Recite momku sa spljeskanim nosom, levo od vas, da smiri ruke. Možda on samo drhti, ali to može skupo da ga košta.

— Znači, vi nam pretite, Erp? — lajao je Brek.

— Pretim? — Vajat se zvonko nasmeja. — Vi ste pravi umetnik da shvatite stvar, Gordone Džim Brek. Kad ste u Montana Folsu ubili trgovca Biga, onda vas je on napao. Kad ste u Sijuks Folsu ucemkali bankara Lonegana, onda je on bio taj koji je vaš vređao. I sedlar Tarner, ovde u Orendž-Sitiju, morao je da strada...

— Ni reči više! — zaurla nitkov.

— Vaša je nesreća u tome, Brek, što ja uvek završavam svoje rečenice! — skliznu preteći sa šerifovih usana. — Tarner je morao da pogine jer vam je bio na putu.

— To je potpuno...

— Pazite, Brek, opominjem vas! — podseti ga šerif.

— Opominjete? Da, vi možete da me opominjete. Ali mi ni na pamet ne pada da vam dozvolim da me optužujete za ubistvo.

Gotovo prijateljski, Vajat mu odgovori:

— Da dozvolite da vas optužim? O tome nema govora, Brek. Ja vas optužujem za ubistvo Tarnera! Nego šta!

Brek ustuknu jedan korak. Bilo mu je potrebno nekoliko sekundi dok je smislio odgovor.

— Kako se usuđujete da to tvrdite, Erp? Prvo ste pucali na Hantera, a sad se usuđujete da napadnete mene...

— Ja sam vas premlatio, Brek. I možete biti sigurni da ću to po-

novo učiniti ako bude potrebno. Ali pošto ćemo o Tarneru još razgovarati najpre ćemo da uredimo ovu stvar ovde. Krčmare, koliko procenjujete štetu koju su vam ovi džentlmeni napravili?

Brek preteći pogleda ćelavog krčmara. Ali to nije pomagalo. Krčmar je shvatio da je na dobitku, a imao je prefinjeni osećaj da oceni da je šerif u ovom momentu nadmoćniji.

— To mogu tačno da vam kažem, šerife. U stolove i stolice sam uložio preko tri stotine dolara. A porazbijali su mi i čaše i flaše. To je sve zajedno okruglo četiri stotine dolara.

— Svinjo! — dahtao je Saunders.

— Lično ćeš sa mnom imati zbog toga posla!

— Začepite gubicu, Saunders! — preseče ga Vajat. — A vi, Brek, pokupite taj iznos od vaših prijatelja. Brek steže pesnice i zabaci glavu.

— Mora da ste poludeli, Erp.

U šerifovim rukama odjednom su se našli pištolji. Banditi uopšte nisu videli kako se to dogodilo.

— Četiri stotine dolara ovamo na sto!

Brek zaškripa zubima.

— Ne!

Začu se škljocanje šerifovih pištolja.

Brek procedi psovku kroz zube.

— U redu, momci, stavićemo novac na sto.

Kad je to obavljeno, Vajat klimnu glavom.

— Tako, to je sad sređeno. A sad, što se tiče Tarnarovog ubistva...

— Ja ga nisam ubio! — urlao je Brek.

— Ne, ali ste podstakli Džima Hantera. Moram da vas uhapsim, Gordone Brek.

— Samo se usudite!

Vajat pođe prema njemu. Brek ga je gledao užagrenim očima.

U tom času baci se Saunders na desnu stranu, a Traub na levu.

— Nemojte tako, džentlmeni! Čemu ta trzanja? — dopre do njih jedan zvučan glas sa ulaza.

Desperadosi se uzmuvaše i upiliše poglede prema vratima.

Tamo je stajao neki mršavi, visoki čovek. Obučene u tamno, elegantno odelo, sa belom vezenom košuljom i crnim kalifornijskim šeširom sa širokim obodom. Oko vrata je imao crvenu svilenu maramu.

U rukama je držao sjajno, niklo-vane pištolje kalibra 45 sa drškama od slonovače.

Brek je ispitivački gledao strančevo lice. Bilo je to lice pravilnih crta sa brižljivo potkresanom bradom i brkovima. Lice su dopunjavale kao nebo plave oči.

— Šta hoće onaj tamo? — pras-kao je Saunders.

— Da pucam, amigo — odbrusi stranac. — To bar vidiš!

Brek isturi donju vilicu. Ispunjavalo ga je mračno predosećanje, ali još uvek nije shvatao koliko je sati.

— Hej, Erp, šta hoće taj momak tamo?

Vajat je prečuo desperadosovo pitanje. On brzim pokretom istrže Breku oružje iza pasa, zgrabi ga za ruku i gurnu prema vratima.

Stranac se izmače da napravi prolaz.

To su Saunders i Traub mislili

da iskoriste za iznenadni napad. Potegli su pištolje ali u istom času odjeknuše hici iz strančevih ruku.

Zločinci nisu pustili ni glasa, iako su obojica bili pogođeni. Ozleđena lica stajali su i zurili u pištolje koje im je stranac izbio iz ruku.

— Ima li neko još kakvu želju? — raspitivao se čovek sa poniklovanim, graničarskim pištoljima.

Niko nije izrazio nikakvu želju u tom smislu.

U zatvoru je bio i treći zatvo-renik. Lično Gordon Džim Brek.

Gordon Džim Brek i njegovi ljudi mora da su bili zaslepljeni kad još nisu mogli da shvate šta se događa. Da im strah nije pomutio razum, morali su već davno da shvate da ovaj šerif uopšte nije mogao da bude Morgan Erp.

I dalje, morali su da dođu na pomisao da elegantni stranac, koji neverovatno brzo i tačno rukuje svojim pištoljima, može da bude samo Dok Holidej.

Poznati kockar je već prethodnog dana, zajedno sa Vajatom Erpom, stigao u Orendž-Siti. Ali, po oprobanom sistemu, njih dvojica su se na ulazu u grad razdvojili da ne bi upali u oči.

Samo je jedan čovek shvatio odmah celu stvar: Džo Blif, mali poštar iz Orendž-Sitija. On je stajao sa doktorom Kolinsom pred Fulerovim barom kad se sve to dogodilo.

Kolins se počeo po bradi.

— Do đavola — promrmlja lekar kad je Dok Holidej napustio kćerku i prošao kraj njega. — Ko je sad ovo?

Blif je žmirkao.

— Možete triput da pogađate, doktore!

Ali doktor Kolins zavrte glavom:

— Nisam ja vrač-pogađač.

— Vi ste inače vrlo promućurni. Razmislite malo, ko je čovek u šerifovoj kancelariji?

— Vajat Erp.

— Ne tako glasno! — reče Blif.

— A sad razmislite ko je taj džentlmen sa paklenim pištoljima?

— Dok Holidej! — izlete lekaru. On se pljesnu po kolenu i tiho zviznu.

— Do sto đavola, ja sam stvarno bizon kad nisam došao na tu ideju. Dok Holidej! — Odjednom lice mu dobi zabrinut izraz. — Hej, Blif, uštinite me pošteno za ruku da se uverim da nisam, slučajno, na svojoj sofi i da sanjam.

Poštar ga, smejući se, uštine.

Doktor podiže glavu.

— Ipak ne mogu još da shvatim: Vajat Erp i Dok Holidej u Orenž-Sitiju! U ovom gnezdu koje je i bog zaboravio! Do đavola, ako to nije senzacija koja me tera da zapalim jednu pravu božićnu cigaru, onda ja uopšte nisam stari vojni lekar Džon Fenimor Kolins! Nebesa! Da ništa vi i Džordžijanaca pozvali?

Blif zavrte glavom i isceri se:

— Ne, doktore, to nije bilo potrebno. Jedno obaveštenje poslato u Dodž Siti je kao dobro upućeni bilijarska kugla: pogađa na više mesta!

— Da se ne pojave još neke veličine? — hteo je da zna doktor.

— Pojma nemam. Ali ne verujem. Ova dvojica će to sami da srede.

Kolins se počea po glavi.

— Sad tako izgleda. Gordon Brek

je u zatvoru a s njim i njegova dva zlikovca. Ali ja mu ni trunke ne verujem. Taj momak sigurno ima još nešto u rezervi.

— Kako to mislite?

— Slutim da njegovi ljudi ni izdaleka nisu svi u gradu. To mislim zato što je tako bez otpora dozvolio da bude uhapšen. To ne liči na njega!

Blif je razmišljajući klimao glavom.

— Ja ne znam. Kad bih protiv sebe imao Vajata Erpa i Doka Holideja, ni ja ne bih pomišljao na otpor.

— To je tačno. Ali on uopšte još ne zna s kim ima posla...

Zaključak doktora Džona Fenimora Kolinsa bio je tačan!

Žuti Džim ni izdaleka nije još otkrio sve karte. Izvan grada, na brežuljcima, čekala su još četvorica njegovih ljudi. I sad je bio radostan što ih je sačuvao u pozadini.

Ben Lupton je obavljao uvek tačno poslove sa svoja tri prijatelja. Ova četvorica su bili sa Brekom od pre godinu dana i on ih je koristio samo onda kad je bilo čvrsto.

A da će se Saunders i ostali pobrinuti da Luptona i njegove ljude obaveste šta se u gradu dogodilo, u to je Brek mogao da bude siguran.

Brek je svojoj bandi obećao:

— Orendž-Siti će biti naš! To ćemo mi srediti kao što su Belvudovi ljudi osvojili Atlantik-Siti. Tamo je sada Džoni Belvud predsednik opštine, njegov brat Ed nosi šerifsku zvezdu, najmlađi brat Fin upravlja bankom, a ostali članovi bande drže krème, prodavnice i trgovine.

Pri tom je Žuti Džim očigledno

zaboravio da su davno prošli ti dani u kojima su ljudi kao što je Belvud stvarali svoja mala carstva. Petnaest godina je već bilo prošlo od tog istorijskog razbojničkog pohoda Belvudovih. Istina, nikome nije uspelo da ih izbaci iz osvojenih pozicija. Grad je bio suviše slab da im pruži otpor, previše je građana prišlo Belvudovima.

Ali, kao što je rečeno, proteklo je od tada petnaest godina i zakon je sve dalje prodirao na Zapad.

I mada je ovaj kraj države Juta bio udaljen i usamljen, ipak nije bio van domašaja zakona da bi jedan čovek kao što je Gordon Brek mogao sebi da dozvoli da veliku Belvudovu akciju posle toliko vremena ponovi.

Pre četrnaest dana on je svojoj bandi uz teatralne pokrete objasnio:

— Mi ćemo osvojiti grad. To što su mogli Belvudovi možemo mi još bolje. Ja sam uveren da mi vredimo više, Orendž-Siti više vredi od grada koji su Belvudovi osvojili. Ja imam planove u torbi na sedlu i hoću danas da vas obavestim o tome šta me je ovamo dovelo. U Orendž-Sitiju ima zlata! Znam tačno na kojim parcelama. Planovi su me koštali čitavu gomilu para. A sigurno je da nisam pare uložio džabe. Svejedno na koji način, ali ja ću postati vlasnik tih parcela. Ako treba i silom...

Jedna od parcela pripadala je Lariju Hohu, druga krčmaru Metu. Najvažniji je ipak bio komad zemljišta na kome je bila šerifova kancelarija.

Njegovi ljudi dugo su odgonetali od koga li je to mogao Žuti Džim

da otkupi planove, ali nisu uspeali da pogode.

U stvari, Brek nije kupio planove. On ih je ukrao. I to ih je ukrao od čoveka za koga je bio siguran da će ćutati. Jer on je tog čoveka ubio.

Bio je to stari prezviterijanski pastor Džozel Ruver.

Pre nekoliko dana bio je sedi sveštenik odlučio da krene na dugo putovanje na Istok, odakle je, pre više od pola stoleća, krenuo ovamo u ovu divlju i mladu zemlju.

Ruver je morao da se brani od Indijanaca, jedinih pravih vlasnika ove zemlje, da se bori protiv belih bandita, a kasnije i protiv bezumlja građana u sopstvenom gradu.

Konačno je otac Ruver osnovao Orendž-Siti. On je sam sagradio crkvu, prihvatilište i štalu. Kasnije su naseljenički karavani stizali duž obala Indijan-krika, i uvek su poneka kola sa arnjevima stajala pored crkve.

Orendž-Siti je bio osnovan. U svakom slučaju, nije postojao dugo.

Otac Ruver je već dugo živio u drugim delovima zemlje i svetim žarom se trudio da prenese božju reč ljudima.

A onda se umorio. Oprostio se od građana i jednom mladom svešteniku, koji je već duže vreme živio ovde, sve predao, a onda se uputio u Overland, prema Koloradu.

Otprilike devet milja posle Burlingtona, na strmim obroncima Vindriver Hilsa, bila su iznenada napadnuta overlandova poštanska kola. Napao ih je jedan usamljeni jahač.

Oba čoveka sa bokova kola bila su ubijena. A sveštenika, jedinog putnika, bandit je brutalno bacio na pod kola, izvukao napolje i ubio.

Zločinac je bio Gordon Džim Brek.

Kod sveštenika je pronašao samo nešto malo para. Ali je pronašao plan. Bila je to skica zemljišta grada Orendž-Sitija.

A preko tri parcele ucrtane u skicu, bila je jasno i čitko ispisana reč „gold” (zlatu). U te parcele su bili ucrtani i neki krstići.

Žuti Džim, hladnokrvni ubica, dokusuri sveštenika, pretraži okolinu i strpa u torbu na sedlu plan Orendž-Sitija, sa oznakama koje su obeležavale, kako je verovao, položaj zlata.

Serifova kancelarija i jedan deo Helmersove štale za iznajmljivanje imali su najveće oznake. Brek je znao da mnogi sveštenici znaju za nalazište zlata, ali to drže u tajnosti. Bio je ubeđen da je otkrio nešto od životnog značaja.

Ova činjenica je vredela više nego saznanje da je Lupton u blizini. To je bio razlog što je bez otpora dopustio da bude uhapšen.

Sad se nalazio tačno iznad svog zlata! Da, Gordon Brek će se već pobrinuti za svoje zlato!

Sveštenikov plan je nosio oznaku „1870. godina”. Da su ljudi u gradu nešto znali o zlatu, koje je verovatno otkrio sveštenik, onda sigurno ne bi tako teško živeli, u šta se Brek uverio za ovih nekoliko dana, koliko je proveo u Orendž-Sitiju.

Ko sedi na zlatonosnom polju, taj ne upotrebljava ruke za neki drugi posao. To je Breku bilo jasno.

Zato je on potražio Orendž-Siti. Nije baš bilo jednostavno pronaći ga. Konačno, bilo je više naselja na Divljem zapadu koji su nosila to ime.

Razbojnikovo srce je divlje zakućalo kad je naišao na mali grad na potoku. I kad mu je izviđač, koga je poslao, načinio skicu ulica i dvorišta.

— To je to! — uzviknuo je. — Mora da je to! E, ljudi sad počinje velika bitka za našu budućnost. Mi ćemo ovaj Orendž-Siti osvojiti.

I da bi ljude stvarno raspalio za odlučnu borbu, on im je otkrio svoju tajnu u onolikoj meri, koliko je smatrao za potrebno. Bez najznačajnijih pojedinosti.

— Moramo se boriti kao da nam se radi o glavi. Nećete se pokajati, momci!

Tako je to bilo. Ali to niko nije znao sem ubice Breka.

Žuti Džim je došao ovamo na Indijan Krik da bi nadmašio poduhvat Belvuda. O njemu će se govoriti na čitavom Divljem zapadu. Ime Belvud potpuno će izbledeti pred njegovim!

Žuti Džim je na Indijan Kriku pronašao zlatni majdan!

Već sama ta činjenica predstavljala bi preduslov da se mnogo ne čeprka po njegovoj prošlosti. Jer ko je bogat taj postaje i moćan.

A zakon?

Gordon Brek je nerado pomišljao na zakon. A i šta bi time postigao? On je stvarao svoj zakon strahom i olovom.

Eto o čemu je u zatvoru razmišljao Žuti Džim.

Saunders, koji je postao neka vrsta vođe, odredi bandita Trauba da potraži Luptona i obavesti ga.

Traub nije bio oduševljen zadatkom. Sastanak sa Luptonom bio je sve drugo samo ne prijatan. Taj kreolac je bio odvratan momak, koga su podjednako mrzeli i bojali ga se i njegovi drugovi. Nije bilo nikoga ko bi sa ovim jednookim prevejanim Teksašaninom izašao na kraj.

Njegov prijatelj, crni Tino, imao je maslinasto lice i blistave crne oči. Bio je bacač noževa, kakav se retko nalazi.

Tu je bio i Džab Piger, zdepasti, nabijeni momak iz Tenesija, koji je pažljivo morao da prolazi pored svake šerifske kancelarije, jer je za njim razaslato više poternica nego za bilo kojim drugim zločin-
cem.

Pit Lestinov bio je poreklom sa Baltika. Bledunjav, prepredeni momak, koji nikome nije gledao u oči.

Lupton, Piger, Meksikanac Tino, kome niko nije znao prezime, i bledunjavi Lestinov — to je bila Brekova elita. To su bili najopasniji momci iz njegove bande. Istina, Džim Hanter i Kes Saunders nisu mnogo utekli od njih, ali su Luptonovi momci bili uvek zajedno.

Traub se dade na put. Posle tačno jednog sata bio je dovoljno visoko u brdima da je Luptonov stražar morao da ga vidi.

Traub je polako jahao kroz jednu udolinu držeći se visokog žbunja, kad odjednom zviznu laso kraj

vazduh i omča se omota munjevitom brzinom oko njegovog tela.

Traub bi zbačen sa konja i tresnu na zemlju prekrivenu tankom, čupavom prerijskom travom.

On se okrete oko sebe, sede i besno pogleda prema grmlju, gde je stajao neki momak srednje visine, koji se glasno smejao, držeći čvrsto u ruci kraj lasa.

Kako lice! Leva polovina je bila kao odsečena i nije imala nikakve sličnosti sa ljudskim licem. Očna duplja je bila prazna i kao plamen crvena. Nos, a takođe i levi ugao usana, bio je rasečen ostrim crvenim ožiljkom, koji je išao sve do čela.

Traub se uspravi.

— Popusti već jednom laso, Luptone. Isteraćes mi vazduh!

Jednooki se kreštavo nasmeja.

— Samo da malo probaš ukus vešanja, burazeru!

Onda konačno opusti konopac i Traub se izvuče iz omče. Lupton i ostali mu priđuše.

— Kakve novosti donosiš? — hteo je da zna Teksašanin.

— Na žalost, ništa dobro!

— Pričaj!

— Gazda je u zatvoru...

— Šta? — začudiše se sva četvorica.

— To je nemoguće. Kako je tako stigao? Ko ga je strpao? Gde su ostali? Hanter i Saunders?

— I Hanter je zatvoren. Ing Seld isto tako.

Lupton obrisa usne velikom plavom maramicom i počea se po pitljku.

— Hajde, ispljuni već jednom, čoveče, šta se dogodilo! Je li voj-ska upala u grad?

— Nije.

— Kako je onda Brek dospao u zatvor?

— Šerif ga je uhapsio.

— Še... — zagrcnuše se sva četvorica.

Traub je morao da im sve ispriča, iako nerado.

Konačno Lupton promrsi:

— Tako, dakle, stoji stvar! Taj prokleti nosilac plehanog ordena, se, znači, vratio i doveo sobom revolveraša.

— Revolveraša? — razmišljao je Traub. — Ne, taj čovek ne izgleda tako.

— Revolveraši ne izgledaju kao revolveraši — pouči ga Piger. — U tome je njihov trik.

— Mi ćemo ga već postaviti u horizontalu — nespretno se izkezi Lestinyov.

— To u svakom slučaju — objasni Lupton. — Dižite se, momci! Jašimo u grad!

Traub diže ruku.

— Stanite malo! Saunders kaže...

Lupton snažno zviznu. Iz žbunja dokasa krupan ždrebac.

Lupton se baci u sedlo.

— To što kaže Saunders uopšte me ne interesuje. On nije šef!

Čutke pojavaše ostali svoju kljusad.

Traub ne preostade drugo nego da pođe za njima. Kad je dostigao Luptona on mu doviknu:

— Trebalo bi da dođete tek kad padne mrak!

Lupton zaustavi konja i uspravi se u sedlu.

— Je li to Saunders rekao? — zarežao je.

— U stvari tako je Brek rekao — pokuša da se izvuče Traub.

Tvrđoglavi Teksašanin pade na trik.

— Žuti Džim već zna šta hoće. Sasvim je ispravno da u grad dođemo tek kad padne mrak. Oni nitkovi ne treba da nas vide.

Traub se tiho kezio za sebe. Ovakvo će bar još nekoliko sati ostati izvan tog neprijatnog grada.

•
•

Kad se smračilo, Misurijanac odjaše iz grada. On požuri prema brdima u pravcu kojih je video jednog bandita kad je odjahao.

Vajat je mislio ono isto što i doktor Kolins: Brek ima napolju izvan grada još pojačanja. Ljude, koji mogu u slučaju potrebe da ga izvade iz škripca.

Vajat je nerado izjahao iz grada, ali je znao da je Dok Holidej u blizini zatvora. Nije bilo čoveka koga bi on radije imao uza se. Kockar će držati otvorene oči i uši i stupice u akciju kad bude smatrao da je to potrebno.

Šerif je hteo da utvrdi gde se nalazi ostatak bande.

Posle pola sata jahanja njegove osetljive uši začuše udaljeni topot. On se skloni s puta i sakrije iza nekog žbunja.

Topot je postajao sve jači i usko-ro je usamljeni prerijski jahač znao da se radi o petorici jahača. Brekovo pojačanje je dolazilo!

Vajat okrene konja i u velikom polukrugu oko puta požuri u grad.

U grad je ušao nekoliko minuta pre bandita.

Pošto je zbrinuo konja, on zaključa kancelariju i siđe na ulicu.

Jedna tamna senka prekoputa,

kod ulaza u hotel, uveri ga da je i Džordžijanac na straži.

Pošto je Dok Holidej stražario na ulici, odluči Vajat da ostane u uskom prolazu između kuća, iza dvorišta šerifove kancelarije. Na taj način ophemogućio je zlikovce da na lak način prodru do zatvora. A bio je siguran da će oni to pokušati.

Prođe skoro jedan sat.

A onda poče. Sa desne strane Juta-saluna pojavise se tiho dva čoveka i približiše šerifovoj kancelariji.

Holidej uopšte nije gledao za njima.

Dolazili su, dakle, sa dve strane. Sumnje nema, napašće prvo njega a ne zatvor!

Holidej je neupadljivo osmatrao duž reda kuća i primeti da nešto svetluca u mraku. Košulja nekog čoveka. A odmah iza toga još jedna svetla mrlja. Lice drugog čoveka.

Traub i bledunjavi Lestinov prilazili su na vrhovima prstiju.

Ona dvojica sa desne strane se zaustaviše. To su bili Saunders i Lupton.

Iako je Džordžijanac napregao i oči i uši, nije video nikog više sem ove četvorice.

Saunders pokaza očima na stranca i šapnu:

— Eno, momak stoji tamo. Moramo biti oprezni. Kažem ti: taj puca brže nego ma ko drugi. Ja sam video i Bila Hikoka i Bilija Kida. Ves Hardin i Kolorado Bil su prespori za njega!

Lupton zapali jednu cigaretu.

— Nemojte napuniti gaće, ljudi. Toga mladića možete da prepustite meni.

— To se gazdi neće dopasti — mrmljao je Saunders.

Lupton okrete glavu prema njemu.

— Neće se dopasti gazdi? Ma šta mi napriča? Šta on hoće? On sedi u zatvoru! Tako se veličanstveno držao da ga je jedan jedini momak sa zvezdom spakovao u buvaru. Način na koji ću ga odande izvući moraće da prepusti meni.

— Ako je Piger dovoljno brz, možda bi on to mogao da obavi — pokuša da se izvuče Saunders.

Lupton iskezi svoje konjske zube.

— Ako je brz? Piger je najbrži strelac koji postoji. Ves Hardin mu je stvorio oreol!

Dok Holidej se mirno nasloni sasvim napred na stub, kao da je srastao sa njim.

Lestinov i Ajk Traub prillepili su se dvanaest metara dalje sasvim uz drveni zid kuće.

Lupton i Saunders stajali su na uglu trema, udaljeni od kockara nešto preko osam jardi.

Lupton je prefriganije postavio stupicu nego ranije Hanter. Njegov zaštitni strelac nije trebalo da odmah stupi u akciju. Lestinov je trebalo da najpre odigra varku.

I on to čak nije loše ni odigrao. Odjednom je iskočio napred i uzviknuo:

— Hej, revolverašu!

Istovremeno je i pucao.

I tek tada se sa druge strane, sa nasipa, podiže Piger...
...ali nije uspeo da opali.

To nije uspelo ni Saundersu, koji je iskočio na sred ulice, kako bi stranca imao bolje u vidnom polju.

Paklenom brzinom bljuvali su

Džordžijančevi pištolji smrtonosno olovo kroz noć.

Izgledalo je kao da su Lestinov i Piger istovremeno pogodeni.

Onda Saunders pade na kolena.

Fantom-strelac iz Džordžije, zubni lekar iz Bostona, doktor Džon Holidej spretno se prebacio u okretu i naslonio uz ulaz u hotel.

Ajk Traub je tri sekunde bio paraliziran od straha. A onda se okrenuo i drhtavim koracima utekao odatle.

Jedino je Lupton još stajao na svom mestu. Ali nije bio u stanju da učini ni kakav pokret. On je video kako su pala sva trojica: Lestinov, Saunders i Piger.

Lupton je prvi put u životu bio potišten. Za trenutak pomisli na svog gazdu, koji je sedeo u zatvoru i koga je on smatrao glupakom. Potajno je ipak morao mnogo toga da mu oprost. Lupton je sad shvatio zašto je Brek kapitulirao pred ovim čovekom.

— Halo! — začu se iza njega.

Strah, koji mu je borba pištoljima uterala u kosti, još nije bio prošao. Lupton je ukočeno stajao. Prošlo je nekoliko sekundi dok nije bio u stanju da se okrene.

Na početku ulice stajao je jedan čovek. Bio je visok i nosio tamno odelo. Levo, na grudima, blistala je zvezda.

— Erp! — proleti Luptonu kroz glavu. — Ubistveni Erp!

— Halo! — odgovori promuklo.

— Šta se to događa?

Lupton steže zube.

— Ništa. U stvari ništa, šerife.

— Kao da se oseća miris baruta, zar ne?

Lupton klimnu glavom.

— Da, može biti.

Misurijanac dođe bliže, popne se na trem i stane pored zlikovca.

— Prilično neprijatan grad, zar ne mislite i vi tako?

— To ne mogu da kažem — odvrati Lupton muklo. On je dobro znao da Kardup, Tril i Kranaher stoje iza vrata saluna, ali je bio siguran da se posle onakve pucnjave neće pojaviti.

— Da — nastavi Vajat — prvo je ovde ubijen jedan kauboj, zatim obućar, pa sedlar. Ovde se našlo nekoliko momaka koji su silom hteli na vešala. Trojica od njih sede u zatvoru. Jedan od njih, neki Ciganin, zaposlio se kao čuvar tog legla i poginuo. Imam predosećanje da su mnogi sebi uverteli u glavu da u ovom malom tihom gradu poginu.

Vajat izvadi jednu cigaru iz džepa i kresnu šibicu o stub kraj samog lica Luptonovog.

Ubica Ben Lupton je osećao kako mu se uz leđa penje jeza.

— Vi ste šerif Erp, zar ne?

— Ja se zovem Erp — odgovori Vajat — to se slaže.

— A onaj čovek, koji je maločas pucao, je lično možda vaš brat?

Vajat okrene glavu.

— Moj brat? Ne, otkud ste došli na to?

Lupton, zbunjen obrisa lice.

— Ja odoh u sakun da popijem jedno piće. Mogu li da vas pozovem?

— Hvala. Imam još posla.

•
• •

Onda su se banditi našli u Jutta-salunu, za šankom.

Konačno Meksikanac reče promuklo:

— On ih je svu trojicu smakao. Oni su mrtvi.

— Kako možeš tako nešto da tvrdiš, Meks — odjeknu sa vrata.

Džon Holidej je stajao na ulazu. Stajao je raskoračen, sa rukama u džepovima. Njegove svetle oči blistale su kao gorski kristal.

Banditi se razbežaše. Prokletstvo, on je stvarno tu stajao, taj fantomski strelac!

Za njih je to bilo previše. Trojica od njih utekoše kroz vrata u pobočnu prostoriju.

— Stoj! — odsečno naredi koc-kar.

Sada je stajao pored vrata. U rukama su mu opet bili pištolji.

— Treba još nešto da vam kažem, momci. Ja sam miran čovek i volim noćni mir. Ako još nešto, ma i najmanje, čujem, postaće za vas vrlo vruće u Orendž-Sitiju. A sad pokupite vaše pogođene kompanjone. Postoje u gradu dva lekara, koji će biti vrlo zahvalni što tako kasno moraju da se petljaju sa njima.

Rekavši to, on se okrene i izađe.

Raspoloženje ostatka Brekove bande spustilo se ispod nule. Lupton je imao muke da ih zadrži na okupu.

Sa Kranaherom to, međutim, nije uspeo. Bandit se sjuri kroz vrata i potraži svoju ragu.

Lupton pođe za njim. Na vratima štale on ga dostigne.

— Stani!

Kranaher se okrene. On se zagleda u njegovo lice.

— Šta hoćeš? Ni ti ne možeš da

zahtevaš da mi svi zbog jedne sumanute Brekove ideje izginemo. Tril je imao pravo: sa Erpovima se ne treba tući. Đavo će znati koga sve Morg nije ovamo dovukao!

— On nije nikoga dovukao...

— A paradni frak sa belim pištoljima? Da nije to možda guverner ili prodavac sapuna? Momak je prava mašina za ubijanje. Dok ti pomisliš na svoj kolt, on njegov već ima u rukama. Slušaj, Luptone! Ja sam došao u ovu prokletu zemlju zato što sam u svoje vreme u Kvin-siju pokupio iz kase moga gazde tri stotine dolara. Radio sam kod Overlanda i na željeznici. Onda sam naleteo na Gordona Breka. Do danas sam jašio sa njim. Ali ja nemam ni najmanje volje da zbog njega odem do đavola. Pogledaj samo šerifa i momka sa brzim pištoljima. Tim ljudima mi nismo dorasli. Zar si stvarno toliko slep da ne primećuješ šta se ovde događa?

Lupton poteže pištolj.

— Ti ostaješ ovde, Kranaheru!

— Ne!

Teksašanin podiže oružje.

— Ipak nemoj, jednooki. Mi stvarno nemamo toliko mrtvačkih sanduka u gradu! — zazvoni metalan glas u Luptonovim ušima.

Vajat Erp je stajao u vratima štale iza njega.

— Hajde, Teksašanine, ispusti to gvožđe, inače će tebi biti potreban mrtvački sanduk.

Lupton procedi psovku i okrene se.

Ali nije bio dovoljno brz za čoveka iz Misurija.

Ovaj se baci prema njemu i tresnu ga strahovito levicom po glavi. Zločinac se sruši na kolena.

Vajat mu oduze oružje i okrene se Kranaheru.

— Ti si već bio na pravom putu, prijatelju. Penji se na konja i gledaj da što veće rastojanje bude između tebe i ovog grada.

Kranaher je preneraženo zurio u šerifa.

— Ko ste vi?

— Gubi se mladiću! — odvrati Vajat oštro. — Gubi se dok se nisam pokajao što sam te pustio da odeš!

Bandit izvede svog konja i požuri da se udalji odatle. On izađe iz štale.

Ali nije uspeo daleko da stigne. Kad je prolazio pored Juta-saluna jedan puščani metak ga izbacila iz sedla.

Strelac je bio Ajk Traub.

On polako siđe na ulicu i saže se nad svog druga, koga je skinuo sa konja.

— Ti, prokleta kukavice! Nikuda nećeš otići!

— A ti ćeš poći sa mnom! — priđe mu iznenada Vajat Erp, oduze mu oružje i zavila ga preko naspaja.

Tri minuta kasnije bila su ukupno četiri zatvorenika u zatvoru Orendž-Sitija.

Kranaher je dobio metak sa strane u potiljak. Doktor Villkoks mu očisti ranu drhtavim rukama i stavi zavoj.

Ljudstvo Gordona Breka se osetno smanjilo.

Vajat Erp je još jednom proverio da li su zatvorenici sigurno smešteni pod ključem. Kad je došao do vrata, ugledao je prema svetlom noćnom nebu kockarevu siluetu.

— Halo, Dok!

— Halo, maršale!

— Kako izgleda?

— Dobro. Vi ste opet izvršno pogodili. Moram da priznam da je ovo divan, miran gradić.

— Žao mi je, Dok, što ste naposlju stajali pod vatrom. Kad sam video da stojite pred hotelom, postavio sam se iza zatvora, jer je i tamo trebalo očekivati napad.

Kockar odmahnu rukom.

— Znam. Kad je jedan s prednje strane, drugi mora biti od pozadi. Većinom vi stojite napred. Samo je danas bilo obratno.

Doka Holideja odjednom potrese napad kašlja. Vajat vide kako njegovo telo potresaju žestoki napadi.

Život, kakav je vodio Džordžijamac, bio je otrov za njegovo zdravlje. Godinama već nosio je u grudima neizlečivu bolest. A iz noći u noć sedeo je u zadimljenim salunima za kartaškim stolom.

— Kad odjašemo oдавде, Dok, sve će biti drugačije. Dobio sam pismo iz Jampe. Očekuju me tamo sledećeg meseca. Gospodin Haris je izgradio novi logor. Potreban mu je šef. Nisam još odgovorio na pismo, ali ako vi hoćete da pođete sa mnom, pisaću mu već sutra da dolazimo.

Kockar, koga je prošao napad kašlja, nasmeja se gorko.

— Vi — da! Ali šta mogu oni da počnu sa mnom, sa jednim kockarem?

— Vi vrlo dobro znate da ste kod Harisa uvek dobro došli, Džone. Konačno, vi ste već dvaput značajno doprineli da ga izvućete iz neprilike.

Kockar se okrete i izvadi iz unu-

rašnjeg džepa kaputa jedno pocepano pismo.

— Sestra mi je pisala.

— I?

— Bolesna je. — On pruži maršalu pismo.

Maršal uđe u kancelariju i zapali petrolejku.

Kad je preleteo pogledom iskrzana slova, on reče prekorno:

— Pismo je staro već tri meseca!

— Pa šta? Ja ne brojim mesece. Dovoljno mi je da znam da su moji izbrojani.

Vajat vrati pismo prijatelju.

— Vi ćete ujutro rano otputovati Overlandom, Dok.

Holidej se tiho nasmeja.

— To sigurno neću učiniti.

— A zašto ne?

— Zato što ovde još ništa nije odlučeno. I zato što dugački Brek već dugo nije pokazao nijednu svoju kartu. Zato što nemam ni najmanje volju da jednog jutra tamo dole u Valda Osti, za kafanskim stolom, pročitam u novinama da je maršal Erp u jednom vašljivom mestu, koje se zove Orendž-Siti, dobio metak u leđa. Laku noć maršale!

*
* *

Dan je prošao bez događaja.

Tačno u petnaest do sedam neko je iz dvorišta pucao na Džordžijanca, koji je sedeo u hotelskom holu i igrao karte sa Lesterom Dendijem.

Dok Holidej skliznu, na zaprepašćenje vlasnika hotela, polako sa stolice i pade licem prema podu.

Onda jurnuše Lupton i Meksikanac kroz vrata u hol.

Nisu učinili ni tri koraka kad se šerif pojavio na vratima. On se bacila na oba zločinca.

Lupton htjede da potegne pištolj, a crnpurasti Tino zgrabi svoj nož.

Vajat je držao svoj šestougaoni pištolj u levoj ruci. Lice mu je bilo tvrdo kao kamen.

— Neka vam bog bude na pomoći, ako je mrtav! Gospodine Dendi, dovedite lekara.

Lupton je režao:

— Šta čekamo, Tino? Svršimo s njim!

Ali Meksikanac je razrogačio oči i gledao u veliki šerifov pištolj.

— Oduzmi mu pištolj, Luptone — rekao je mekim glasom.

Jednooki se cerio.

— Šta on još hoće? Ako te ubije, ja ću ga zbrisati!

— Ja ću tebe ubiti! — sise oštro sa usana Misurijanca.

Lupton steže zube. Sad je sve bilo na ivici noža. Šerifov revolveraš je ispao iz igre. Sad je trebalo samo njega ukloniti.

U tom času uđe Dendi sa doktorom Kolinsom.

— Ostanite samo izvan vatrene linije, džentlmeni! — doviknu im Vajat. — Pogledajte, doktore, šta je s njim.

Kolins se saže nad Holidejem i prevrnu ga na leđa.

— Metak je okrznuo slepoočnicu, šerife. Nije tako loše. On je samo omamljen.

Vajatovo lice ostade tvrdo kao kamen. Znao je da je sad potpuno sam.

— Ponesite ga, doktore. Ja imam ovde još neka posla.

Doktor Kolins ponesu, zajedno sa Dendijem, Džordžijanca.

Preko Luptonovog lica pređe zao osmeh.

— Partija je, za sada, nerešena, šerife: jedan-jedan! Razlika je samo u tome što ja imam još poneku figuru, a vi ste sami.

U tom trenutku skoči Meksikanac iza svog prijatelja i baci nož. Zviždeći proleti kroz prostoriju dugačko sečivo i zabije se u okvir vrata.

— Uklonite čoveka iza vaših leđa, Luptone, inače ću pucati u vas!

Jednooki je zurio u pištolj u šerifovoj ruci. Onda progundā:

— Makni se u stranu, Tino!

Vajat pođe polako napred. Na tri jarda od Luptona on vrati pištolj u futrolu.

Meksikanac shvati da pesnica nije poletela, okrete se oko sebe i baci se prema jednoj vitrini, u koju skliznu kao marioneta bez konca.

Vajat pogledom prikova Luptona.

— E pa, kiklope, izaberi mesto gde ćeš da legneš.

To je bio upravo trenutak u kome se dugački Folgerson pojavio na ulazu u hotelski hol. Vajat ga nije primetio.

Na vrhovima prstiju prikradao se grbavi zlikovac za leđa Misurijanca.

A lukavi Lupton počē glasno da govori. Ali suviše glasno!

Šerif odskoči u stranu.

Upravo u momentu kada se Folgerson dovukao do njega.

Lupton opali.

Njegov metak raznese jedno prozorsko okno.

Onda ga pogode istovremeno dva šerifova metka i obore s nogu.

Onesposobljen, on je sedeo na podu i tupo zurio preda se.

Folgersonu, koji nije bio dobar

strelac, nije ni na pamet padalo da potegne pištolj.

Šerif munjevitom brzinom razoruža obojicu, zgrabi Meksikanca i podiže ga.

— Napred, džentlmeni! Idemo u zatvor!

Kao u transu krenula su sva trojica.

Ulica je bila prazna.

Polako su se vukli. Lupton je bio napred. Za njim Folgerson. Meksikanac je tapkao ispred grbavoga, sa strane.

Odjednom se opasni Tekšašani naglo okrete, udari Folgersona, a ovaj polete na Meksikanca.

Obojica padoše.

Vajat skoči sa trema:

— Stoj!

Lupton nastavi da beži.

I ponovo odjeknu pucanj Glavnim ulicom Orendž-Sitija.

Metak razdera Luptonovu čizmu. On zahrama i zaustavi se na šest jardi od ulaska u zatvor.

Vajat zgrabi Tina i Folgersona i gurnu ih napred.

Bez otpora ih je odveo u zatvor. A kad je otvorio vrata, Hanter i Brek nahrupiše napred.

Gurnuše Luptona i on pade.

Kao mačka okretni Meksikanac odskoči u stranu i kroz visoko podignuti prozor izlete napolje.

On je bio jedini kome je bekstvo uspelo.

Iskusni Misurijanac udari Breka drškom pištolja po glavi, a Hantera obori udarcem pesnice.

Folgersona je sprečavao Lupton, koji je hteo da se podigne.

Vajat se povuče tri koraka unazad. U rukama su mu već bili pištolji. On zape oroze.

— Stanite! Ili ćete stići odavde pravo na groblje!

Način, na koji je on to rekao, nije ostavljao mesta za dvosmišljenje. Čak se i tvrdoglavi Teksašanin predao.

Vajat Erp je znao da je ostao sam. Oba Flanagan se već čitav dan nisu pojavljivali. Verovatno su zbog nadmoćnosti bandita izgubili hrabrost.

Umesto njih pojavio se zato jedan drugi čovek: prezviterijanski pastor. Jedan debeljuškasti čovek sa podbulim licem, na kome se videlo da njegov vlasnik voli više alkohola nego što može da podnese.

— Šerife, ja sam došao — počeo on pastirskim tonom — da vas zamolim da učinite kraj pucnjava. Nema više mira u gradu! To je strašno! Ljudi žive u neprestanom strahu, tlo gori pod nogama i...

Vajat je zapalio cigaru i kroz gusti dim posmatrao propovednika.

— Samo vi nastavite, gospodine.

— Gospodin? Ja sam pastor i moja je dužnost da se pobrinem da vlada mir.

Vajat klimnu glavom.

— Potpuno se slažem sa vama.

— Vi, kao predstavnik zakona, morate pre svega da mislite na to da svemu tome učinite kraj. Građanstvo...

On se opet zbuni. Šerifov pogled je bio leden. Prezviterijanac promrsi još nešto i napusti kancelariju.

Posle nekoliko minuta vrati se sa predsednikom opštine.

— Gospodine Džefersone, ja zahtevam da šerifu oduzmete zvezdu. Otkad je on u gradu imamo samo ubistva i leševe.

Mali berberin se uzvrpoljio.

— Nije to tako lako. Gospodin Erp je dobio zvezdu od nas zato što je...

— No, zašto je dobio?...

— Zato...

Pastor se uspravi pred gradonačelnikom.

— Pazite, gospodine Džefersone! Grad vas je izabrao za predsednika opštine, grad može i da vas razreši te dužnosti. Zahtevam od vas da oduzmete zvezdu ovom čoveku. On je doneo ovom gradu više nemira nego što je to Brek učinio.

— Tačno! — drao se Žuti Džim. — Oduzmite toj bitangi zvezdu i proterajte ga u savanu. Takve izbezumljene revolveraše treba naterati da rade!

Džeferson je gutao pljuvačku.

Onda pastor nastavi:

— Brek je u zatvoru, takođe i najgoni od njegovih ljudi. To je u redu. Sad neka šerif preda zvezdu i neka jaši dalje. On sigurno i nije imao nameru da ovde ostane.

Vajat je čitavo vreme hladno posmatrao ova dva čoveka. Sad on pride vratima i otvori ih:

— Napolje!

Džeferson pobeže odatle. Ali prezviterijanac ostade i isturi svoj poveći trbuh.

— Šta vam pada na pamet, Erp? Kako to govorite sa mnom? Nema-te nikakvo pravo da ovde nešto izigravate! Čitav grad je uskomešan!

Vajat oštro pogleda ovog, od pića izlapelog, čoveka.

— Napolje, rekao sam!

Debeljko se pokupi.

— Kukavice! Kukavice! — urlao je Brek iz ćelije.

Vajat zamandali vrata kancelarije i uputi se doktoru Kolinsu.

Džordžijanac je ležao na krevetu. Oči su mu bile otvorene. Kad je ugledao maršala na licu mu se pojavi osmeh.

— Halo, maršale!

— Halo, Dok!

— Rekao sam ja da je ovo sjajan grad! Čak naročito sjajan!

Vajat pogleda starog lekara.

— Kako izgleda?

— Do sada sasvim dobro. On je živ! Morao sam već dvaput da mu dajem viski.

Holidejeve oči potražiše Vajatovo lice.

— Ne ostavljajte me da ovde ležim!

— Bez brige. To sigurno neću učiniti!

— Kroz jedan sat biću opet na nogama. U to budite uvereni.

Kolins odmahnu glavom.

— Ne, tako brzo to ne ide, Holidej. Danas i sutra morate da ostanete ovde. A prekosutra ćemo videti.

Pucnji i uzvici prekinuše doktorove reči.

Vajat izleti napolje.

Kad se posle pet minuta vratio, na desnom obrazu mu je goreo krvavi trag.

Holidej se podiže i pogleda ga razrogačenim očima. I pošto je šerif ćutao i postavio se uz prozor, on naglo izusti:

— Brek je slobodan! Zar ne?

Misurijanac klimnu glavom.

— Kako je to moguće?

— Pastor je i njega i ostale oslobodio.

— Nije moguće! — odvrati kolar.

— Na žalost jeste. Zato sada leži na tremu. Jedan od zlikovaca ga je ubio nekim teškim predmetom.

Holidej skoči s kreveta i uspravi se. Stajao je ljuljajući se i pričvrstio svoj opasač sa pištoljima. Nesigurnim koracima pođe on ka vratima.

— U redu! Ovo je stvarno jedan očaravajući grad. Hajdemo, maršale!

Vajat ga zadrža.

— Ne, Dok. Ležite ovde. U ovom trenutku i tako nema šta da se radi. Banda je na okupu i sigurno nam priprema doček.

Holidej pogleda Misurijanca.

— A da nisam ranjen, onda biste sigurno pošli?

— Ni tada — odgovori maršal. Bila je to laž, ali on nije video drugu mogućnost da ranjenika vrati u postelju.

Doktor Kolins se uhvati za glavu.

— Sve je uzalud! — procedi gnevno.

Vajat zavrte glavom.

— Ne, ništa nije bilo uzalud. Iako su Brek i njegovi kompanjoni trenutno slobodni, ponašaće se drugačije nego do sada. Znaju da sa nama nema šale.

*
* *

Jezičac na terazijama sreće prevagnuo je na stranu zlikovaca. Ali oni nisu šenlačili niti ispijali flaše sa viskijem.

Bili su oprezni. I opečeno dete se čuva vatre. A oni su se opekli. Fitilj, koji su Erp i Holidej potpalili, još ih je plašio.

Možda bi zlikovci, koji su tako neočekivano došli do slobode, potprašili pete da izbegnu blizinu šerifa i njegovog pomoćnika, ali je tu bio Gordon Brek i njegov plan!

Brek je odmah shvatio da najpre treba kolebljivce obrlatiti.

— Mi ostajemo, momci! Mi moramo da ostanemo. Toliko smo toga preturili preko glave da sad ne možemo sve da napustimo. Sad počinje odsudna bitka. Čak i da je đavolov šegrt taj šerif, mi ćemo ga slomiti!

— Koliko dugo misliš da ostaneš ovde? — hteo je Folgerson da zna. — Možda dotle dok on ne dobije novu pomoć?

— Ne. To sigurno ne. Nećemo čekati da se skupi njegov klan iz Dodž Sitijsa. Ja nisam sit života! Ali ja ću biti taj koji dobija pomoć! Poručio sam da mi dođe čovek koji će razneti tu hladnu njušku Morgana Erpa.

— I? — upita Hanter mrzovoljno. — Ko je taj čovek?

— Džek Klej!

To je bio adut! Glupo i začuđeno gledali su zločinci svog šefa.

— Džek Klej? — upita Hanter. — Ne misliš, valjda ozbiljno?

— Zašto da ne?

— A ko će njega da plati?

— Ja ću da platim, momci! Ja sâm!

— A koliko traži?

— Hiljadarku.

Hanter zinu.

— Hiljadu dolara? Jesi li ti poludeo? Mi smo ovde jedva skupili neku crkavicu, a ti hoćeš da baciš kroz prozor hiljadu dolara?

— Pogledim kroz prozor? — Brek pažljivo odmeri Hantera. — Ti si

čvrst momak, Hanter, ali ti je loša glava. Džek Klej je pravi top. To svi znate. On je najhladnokrvniji revolveraš. On će nam tog Morgana Erpa ukloniti s puta, kao što je Lupton makao onog drugog.

Žuti Džim to nije loše smislio. Revolveraš Džek Klej iz Alabame trebalo je da za Breka izvlači kes-tenje iz vatre za sumu od hiljadu dolara.

Bilo je rano popodne kad je sa istoka ujahao u grad neki jahač.

Džim Hanter je bio naslonjen na prozor Juta-saluna i gledao na ulicu. Odmah ga je primetio.

Jednom rečenicom objasni:

— On dolazi!

— Šerif?

— Jesi li lud?

— Dođi i uveri se sâm!

Brek je ostao kraj šanka. Opet ga je neprijatan osećaj stegao u grlu. Do đavola, zar je taj Erp duševno oboleo? Kako se usuđuje da dođe ovamo?

— Ko je s njim? — krkljao je Folgerson.

— Niko! Dolazi sâm!

Onda poleteše svi na prozor, ali ostajući na pristojnom odstojanju.

Stvarno! Ono što niko ne bi verovao bilo je istina! On je dolazio jašući niz ulicu.

Brek trže svoj pištolj. Ostali pođoše za njegovim primerom. Krivonogi Seld poteže pušku i proveri punjenje. Onda se postavi pored pokretnih vrata.

— Mir! — podviknu Brek šapatom. — Vi čekajte dok vam ne dam znak!

Jahač priđe bliže.

Kad je prišao na petnaest jardi, Gordon Brek spusti pištolj. On sku-

pi oči. I ono što mu je u tom trenutku prošlo kroz glavu primetili su i ostali: kako li to šerif izgleda! Kao njegov duh, nestvaran i bled. Oči su mu bile duboko uvučene u duplje. Izgledalo je kao da se suzio i postao manji.

Niko ne progovori ni reč. Zločinci su tupo zurili u jahača i pustili ga da prođe.

Brek pogleda oko sebe. On pogleda u Hantera:

— Hej, šta sad kažeš?

Hanter je mucao:

— On je gotov! Ja ne znam zašto, ali on je gotov!

— Možda smo ga juče u mraku dohvatili — reče neko drugi. — Ni to nije isključeno.

Lupton sleže ramenima.

— Ne, to ne mogu da zamislim.

— Svejedno! — prošapta Brek. — Hanter je u pravu: on je gotov. Nešto ga je udesilo. Možda je bio negde napolju na ranču da potraži pomoć.

— Možda se naprasno razboleo? — razmišljao je čupavi Seld.

— Glupost! — smatrao je Brek. — Osim toga, to je svejedno. U svakom slučaju, sad je igra sa njim laka. Napred, za mnomo!

Oni izadoše na ulicu.

Morgan priveza konja pred kancelarijom i stupi umornim korakom na trem. Jahanje ga je veoma izmorilo. On to sebi nije hteo da prizna, ali je bilo tako.

Tek što je ušao u kancelariju, kad Brek i njegovi ljudi izadoše na Glavnu ulicu. U širokom frontu pošli su napred.

Deset jardi pred kancelarijom oni se zaustaviše.

— Erp! — poviče Žuti Džim,

Morgan, koji je upravo bio skitao šesir i brisao znoj, zadrhta.

— Prokletstvo, Već su tu!

Polako priđe vratima i zastade.

Tvrda, isturena lica bandita odjednom ustuknuše. Kuda li su to gledali?

Morgan priđe prozoru i ugleda, pet jardi udaljenog od kancelarije, nekog čoveka kako stoji na tremu. Ma da se pomalo nadao da će ga videti, ipak srce mu jače zakuca kad ga ugleda.

Bio je to njegov brat Vajat.

Da li je to priviđenje? Ili stvarnost? Njegov brat?

Misurijanac je dolazio iz pobočne ulice, pored kancelarije. Banditi su morali da pomisle da on dolazi iz dvorišta.

Zapanjeno su gledali u njega. Kako se samo momentalno promenio! Istina nosio je isto crno odelo kao i malo pre, dok je bio u sedlu, ali mu je lice bilo sasvim drugačije!

Oči su mu blistale tvrdo kao dijamant. Njegovo lice oštih crta imalo je tamnu boju. Stas mu je bio uspravan i snažan.

Još kad je pošao dva koraka napred prema ogradi, Brek proguta pljuvačku. Taj čovek je još uvek bio elastičan kao mačka, korak mu je bio čvrst! Taj nije doterao do kraja! Naprotiv!

Vajat je skrstio ruke na grudima. Ni on nije znao šta se u međuvremenu dogodilo. On je slučajno bio u dvorištu iza kancelarije i nije video Morgana kad je dolazio. Čuo je samo da neko uzvikuje njegovo ime.

Tada spazi konja privezanog za ogradu i sve mu bi jasno.

Vajat priđe vratima kancelarije

da bi Morgana, za koga je sad znao da je unutra, sprečio da izađe.

— Šta hoćeš, Brek? Zašto si me zvaó?

Žuti Džim oseti da je povoljan vetar napustio njegova jedra. On gadno opsova i pogleda svoje ljude.

— Šta ja hoću? Hm, to ću ti ujutro reći, Erp. Dotle ćeš morati da se strpiš!

Šerif klimnu glavom.

— To mi sasvim odgovara, Brek. I onako moram da očistim zatvor. Ujutru će opet biti spreman za vas.

Posle tih reči on se okrete i bez žurbe uđe u kancelariju.

Morgan ga pogleda krupnim, umornim očima.

— Veliki Beri! — reče on promuklo.

To je bilo ime koje su braća od pre dve godine dodala imenu svoga brata. Beri — jer je drugo ime Vajata Erpa bilo Beri.

Vajat prihvati Morganovu ruku:

— Kako ti je, Morg?

„Mali brat” se jedva osmehnu.

— To i sam vidiš. Radujem se da ne moram da vučem štake.

— Zašto si se vratio?

Morgan se, u neprilici, počea po bradi.

— Do đavola, da sam samo znao si ti ovde, došao bih i ranije. Ali, jednostavno nisam mogao da se dignem iz kreveta. A i da sam mogao ne bi me pustili.

— Lezi odmah ovde na klupu. Izgledaš kao da si ustao sa mrtvačke postelje.

— Već duže vreme ne izgledam ništa bolje, Vajate.

Šerif zapali jednu cigaru.

— Lepu okolinu si sebi ovde izabrao.

— Čista slučajnost. A ko je tebe pozvao?

— Poštar.

— Mali Blif? Nikad ne bih rekao da je on to u stanju. Jesi li danas došao?

— Ne, ja sam već duže vremena ovde.

— I još uvek si živ?

— Holidej mi je jedno vreme štio leđa.

— Dok Holidej? Zar je i on tu?

— Da.

— Pa gde je? Verovatno preko u krčmi, za kockarskim stolom?

— Ne. U ovom trenutku on leži. Jedan od Brekovih ljudi ga je s leđa pogodio metkom preko slepoočnice i onesposobio za borbu.

— Ta svinja...

Vajat klimnu glavom.

— Koliko ja njega znam, on će biti na straži, ako opet počne.

Onda Vajat obavesti svog mlađeg brata o svemu što se dogodilo u gradu u međuvremenu.

Morgan zavrte glavom.

— Ala je to glupa stvar! Imao si skoro celu družinu pod katancem.

— Da, da nije bilo tog alkoholi-ziranog propovednika, igra je mogla već danas da bude završena.

— I potpuno na tih način, onako kako ti radiš.

— Tih? Baš tako tiho nije bilo. A s druge strane, nisam im mogao pojedinačno pucati u čizme. Znaš li, uostalom, da je Ciganin napolju na groblju?

— Da, to mi je ispričao Bili Flanagan. Verovatno su do sada oba momka napunila gaće.

— Zar je čudo? Da sam na njho-

vom mestu osedlao bih kljuse i otputovao, kao što su mnogi drugi učinili.

— Ti na njihovom mestu — nasmeja se Morg umorno. — Ne, Veliki Beri, ti bi nešto sasvim drugo učinio. Ti bi uzeo pušku i postavio se iza šerifa. Ali u ovom gradu su same kukavice.

— Da li si već video nekakav drukčiji grad? — upita ga Vajat sa gorčinom.

Morgan se nasloni na zid.

— Zar nismo mi stvarno ljudi kad se borimo za ovu gomilu podmuklica i kukavica?

— Ne, Mong. Ti znaš da je to drugo. U ovom gradu ima mnogo žena i dece i bespomoćnih staraca koje neko mora da zaštititi. Kad bi ih prepustili bezobzirnosti ove horde, onda bi i oni i ovaj grad bili izgubljeni.

*
* *

Noć je prošla mirno.

Obasjan sunčevim zracima svanuo je novi dan i preko Indijan-krika pozlatio red kuća duž Glavne ulice.

U Juta-salunuu vladalo je napeto raspoloženje.

Brekova banda je očekivala da svakog minuta stigne čovek, koji je konačno trebalo da za njihov račun izvadi kestenje iz vatre.

Revolveraš Džek Klej je poslao vest Breku da će stići oko osam sati.

Onda su stigla poštanska kola linije „Overland“. Grmeći i tresući se, ušla su u oblaku prašine u Glavnu ulicu.

Brekovi ljudi su stajali na tre-

mu pred krčmom i gledali pravo u vrata poštanskih kola. Ali ona se nisu otvorila.

Banditi se pogledaše zbunjeno.

Hanter potrči na ulicu, otvori vrata na poštanskim kolima i zablenu se u prazan prostor za putnike.

Revolveraš Džek Klej nije došao „Overlandom“!

Kada su kola posle deset minuta napustila grad, u krčmi je vladala potištenost.

Prođe jedan sat.

Onda dopre topot nekog konja do krčme. Hunter pojuri do vrata.

Promukli uzvik izvi se iz njegovog grla:

— To je on, ljudi! Džek Klej!

Jahač je upravo dojahao do motke za vezivanje konja i iskočio iz sedla.

Bio je to visok, vitak čovek bledog lica, hladnih sivih očiju i niska čela. Nos mu je bio kratak i šiljat, a usne — tanka crta. Jedino brada kao da nije pripadala tom licu: bila je široka i isturena.

Nosio je sivo odelo, belu košulju i crnu maramu. Nije se videlo na njemu nikakvo oružje.

Mirnim pokretima otkači on crnu tašnu sa sedla i ponese je do trema pred salunom.

Gordon Brek je stajao na najgornjoj stepenici, spreman da dočeka „svog čoveka“. Ponašao se teatralno i mlatarao rukama.

Lice poručenog revolveraša ostalo je bezizrazno, kao u zanatlije koji je došao da izvrši opravku, čak i onda kada su mu Hunter i Folgeron pružili ruke.

— Udite, Klej. Krčma je moja. Popićemo po jednu za dobrodošlicu.

Mislim da će vam dobro doći posle napornog jahanja.

Džek Klej odbi ponudu oštrim pokretom ruke.

— Ne, Brek, ne pijem pre posla. Svaki razgovor zamre.

Revolveraš oduva nepostojeće perce sa svog revera i stavi putnu torbu kraj sebe, na pod trema.

— Gde? — upita.

Brek je upravo zapalio dugačku virdžiniju.

— Tu! — prihvati on revolverašev način.

— Kada?

— Kad hoćete.

— Najbolje odmah. Hoću da se umijem i obrijem.

Neobrijani zlikovci se značajno pogledaše. Oni su na svojim dugim jahanjima sretali čitavu gomilu čudaka, ali je ovaj Džek Klej spadao u posebnu vrstu.

Gordon Brek naredi Folgersonu da ga odvede u sobu iznad saluna.

Posle četvrt sata pojavi se Klej svež i glatko izbrijan.

Kad je prolazio pored Hantera, ovaj širokim nozdrvama šumno udahnu miris parfema i napravi kiselo lice.

Klej se obrati Breku.

— E, sad jednu šoljicu kafel! — reče on zapovedničkim glasom.

Brek ugleda podrugljiva lica svojih ljudi, namršti se i progundā:

— U redu. Mete, napravi mu jaku kafu!

Klej podiže ruku.

— Nikakvu jaku kafu! Sa mlekom i šećerom, ako može.

Brek steže usne i promrmlja:

— Kako hoćete. Met, čuo si šta je gospodin Klej rekao!

Revolveraš sedne za sto, očeku-

jući svoje piće. Kad je kafa stigla, ispi je polako, malim gutljajima. Banditi su stajali u krugu oko nje-ga i posmatrali ga kao neku retku životinju.

Na kraju on zapali cigaretu, i re-če: **†**

— Novac!

Brek je očekivao ovo pitanje. Znao je i pravi odgovor.

— Pet stotina unapred. Pet sto-tina posle!

Ciničan osmeh pojavi se na licu revolveraša.

— U zabludi ste, Brek! Hiljadu — odmah!

— To nije uobičajeno, Klej!

— Ni ja nisam običan, Brek — ostade Klej uporan. Onda nastavi osorno:

— Hiljadarku na sunce i to ov-de, na sto!

Brek ostade uporan:

— Nema ništa! Trak roba — trak pare!

Oči revolveraša suziše se kao puš-karnice.

— Dobro, gospodine Brek. Onda je što se mene tiče slučaj završen. Zaračunaću vam samo tri stotine dolara za jahanje dovde. Taj novac možete da mi pošaljete u Askahol.

Dohvatio je svoju kožnu tašnu i pošao ka vratima. Brek je besno gledao za njim.

Hanter mune svog gazdu:

— Nećeš ga, valjda, stvarno pus-titi da ode?

— Klej!

Brekov glas je bio promukao.

Revolveraš se zaustavi i polako okrene.

— Zaustavili ste me gospodine Brek!

Brek je besno dahtao.

— U redu! Devet stotina odmah!

— Hiljadu! — ledeno reče Klej.

Brek tiho opsova, zavuče ruku u džep i izvadi paket novčanica. Dok je odbrojavao novac na stolu, njegovi ljudi su očima brojali zajedno sa njim.

Džek Klej brižljivo prebroja ponovo novac, razdražujućim mirom ispegla nekoliko novčanica, čiji su vrhovi bili savijeni i gurne novac u džep.

Onda stavi tašnu na sto, izvadi opasač, sa futrolama i opase se. Onda ponovo zavuče ruku u tašnu.

Banditi su radoznalo posmatrali. Kakav li kolt ima ovaj čovek?

Bio je lak pištolj kalibra 38, sa tamnim burencetom i dugom cevi. Klej okrenu burence i spusti polako pištolj u futrolu.

Bandite obuze neprijatan osećaj. Kako to uopšte drži pištolj taj Džek Klej? Kao da je nešto posebno, nešto tuđe.

Grubijan Hanter hteo je da ga iskuša.

— Klej! — viknu on.

Pokret se uopšte nije video, ali je mali pištolj već bio u revolveraševoj ruci sa zapetim orozom, spreman za paljbu.

Hanter je postao za nijansu bleđi.

Revolveraš mu se tiho obrati:

— Bolje, pustite to, Džek! Ne volim kad me neko zaustavlja iz čista mira!

Brek je stajao, u očekivanju, na vratima.

— Hoćemo li?

— Svoje cigarete obično dopuštim! — objasni Klej.

Sa jezivom mirnoćom i očiglednim zadovoljstvom dopuštao je ciga-

retu do jedne trećine. Onda je pustio na pod i pažljivo zgazi pika-vac vrhom cipele.

Okrene se i polako krene kroz špalir, koji su napravili Brekovi ljudi, prema vratima. Banditi se poredaše na tremu.

Klej polako siđe niz stepenice. Uopšte nije zapitao sa kim treba da ima dvoboj.

Klej pogleda Breka.

— Da li on dolazi, ili ćete ga zvatiti?

To pitanje dovede Žutog Džima u krajnju nepriliku.

Iz te neprilike izvuče ga upravo čovek protiv koga je pošao. Preko puta, iz kancelarije, izađe maršal.

Imao je na sebi crno odelo i šešir. Kaput mu je bio raskopčan tako da su mu oba pištolja bila na dohvata ruke. On zastade na vratima, gledajući samo revolveraša.

Lice revolveraša se odjednom naglo promeni. Postade duže i mršavije, a pre svega mnogo bleđe. Razrogačenih očima je buljio u maršala.

On se odjednom okrete i potrča nazad.

Iz pobočne ulice, iza krčme, pođe mu Morgan u susret.

Klej ustuknu, opsova i stušiti se divljim skokovima prema nasipu.

Kao iz zemlje izniče sa te strane Džordžijanac.

Veliki revolveraš Džek Klej stade kao prikovan i trebalo mu je bezmalo tri sekunde da se povрати.

Klej se onda okrete i kao zec uteče prema štali, gde je znao da mu je konj.

Banditi su njegovo kukavičko bežanje posmatrali sa beskrajnim čuđenjem.

Brek se prodera:

— Stani, čoveče!

Lupton je kreštao:

— Čekaj, Klej!

Revolveraš je, međutim, iščezao u štali.

Onda pojuri i Brek. U prolazu ugleda Morgana i zastade. Onda se okrete prema tremu gde je stajao maršal, zavrte glavom, ništa ne shvatajući i odjuri dalje.

Džek Klej je već bio u sedlu.

— Stoj! — prodera se Žuti Džim.

— Vрати mi hiljadu somova!

Revolveraš je već bio na kapiji.

Brek poteže pištolj i opali.

Revolveraš odgovori u padu jednim metkom i pade pred kapijom, pored svog konja.

I Brek je bio pogođen. Dobio je metak u kuk. On se dovuče do Kleja.

Džek Eliot Klej je ležao na zemlji. Tanak mlaz krvi tekao mu je iz ugla usana.

— Idiote! — krkljao je. — Protiv... tog čoveka... ne bih izašao ni za pet hiljada... On je... Vajaj Erp.

Brek je zurio u smrtno ranjenog čoveka, ne shvatajući.

— Šta to pričaš?

Klejeva glava se svali u pesak. Gordon Brek je shvatio.

•
• •

U šerifovoj kancelariji bilo je mirno.

Dok Holidej je bio naslonjen na vrata. Morgan je stajao u udubljenju prozora. Vajaj je sedeo za stolom.

U krčmi je bilo sasvim drugačije. Svi banditi su vikali u glas, a kad

je Brek ušao, saleteše ga pitanjima.

Brek se skljojaka u stolicu.

— Ing, dovedi lekara!

Kudravom su se tresla kolena. Brek se prodera:

— Lekara, čoveče! Znaš li šta se događa? Vajaj Erp je u gradu! Lupton je to govorio. Bio je u pravu. Svi smo mi bili slepi i gluvi! Morash da dovedeš doktora!

Seld otrča kroz zadnji ulaz. Na nesreću, uputi se starom doktoru Kolinsu.

Stari lekar je bio u brvnari.

— Šta hoćete? — gundao je.

— Morate odmah da dođete do Breka!

— Moram? Ti si, mladiću, verovatno bolestan, ha?

Seld izvuče pištolj.

Doktor onda „pređe na posao“. Njegova koščata pesnica pogodi bandita posred lica.

Bandit se, drhteći, nasloni na zid. Kolt mu je još uvek bio u ruci.

— Slušaj me pažljivo, mladiću. Daću ti dobar savet: gledaj da neopaženo dođeš do svoje rage, osedlaj je i gubi se. Bolji savet ti niko na ovoj zemlji ne bi mogao dati.

Seld ispitivački pogleda lekara. Razmišljao je.

Onda klimnu glavom, skloni pištolj i otrča.

Kolins je pričekao malo, a onda pođe.

Banditi su bili na okupu kad su škripnula pokretna vrata.

Doktor Kolins uđe i pogleda oko sebe.

— Brek, vi ste me zvali?

— Požuri, krpaču kostiju! — stenjao je šef bande.

Lekar odgurnu u stranu Folger-

sona i ostale koji su mu bili na putu i pride Breku.

— Džite ga na neki sto! — prougda.

Brek se bunio.

— Neću! Stavite mi zavoj!

— Na sto! Rekao sam! Metak moram da izvadim! I to odmah, inače nećete dospeti na vešala!

Ubica Brek ne reče ništa na ovu šalu. On dopusti svojim ljudima da ga dignu na sto.

Lekar mu izvadi metak. Uopšte se nije trudio da svom „pacijentu” prištedi bolove.

Brek je bio blizu nesvesti, ali on čvrsto zari zube u komad kože koji mu je doktor Kolins stavio u usta.

Ipak, dok mu je ranu stari doktor ispirao alkoholom, Brek je urlikao.

To je išlo na živce njegovim ljudima. Oni se odmakoshe od stola i kroz prozor su gledali na Glavnu ulicu.

•
• •

Posle pola sata doktor Kolins ode. Brek je sedeo na stolici, tresući se od bolova.

— Momci, sad idemo na poslednji pohod!

Hanter sleže ramenima.

— Na poslednji pohod? — upita sumnjičavo.

— Da.

— I šta će to biti? — upita Lupton.

— Moramo da se borimo! — stenjao je grmlj.

Lupton je vrteo glavom.

— Ti, izgleda, još nisi ukapirao,

Brek. Vajet Erp i Dok Holidej su u gradu!

— To već znamo — priskoči Hanter svom gazdi u pomoć. — Nisu tu od danas!

— Da! — reče promuklo Lupton. — Ali nismo znali ko nas je podstrekavao. Meni je toga dosta. Sa Vajatom Erpom niko neće izaći na kraj! To sam već rekao.

— Mi moramo! — drao se Brek. — Nemamo drugog izlaza: borba ili vešala!

— Ili bekstvo! — prožišta Lupton.

Brek skoči. Ljuljajući se, sa licem iskeženim od bolova, on zaurla:

— Bekstvo? To se usuđuješ meni da kažeš, prokleta vucibatino! Ti, bedniče, što uvek izigravaš...

On zgrabi kolt.

Hanter ga zgrabi za ruku.

— Šefe, ako treba da se borimo, biće nam potreban.

Brek se zavalio na stolicu i zabaci glavu.

— Svršite stvar, momci! Nećete valjda dozvoliti da vas maršal gagna preko savane? Postoji realna mogućnost da ga smaknemo. Njega i kockara! Morgana ne računam ni u šta...

•
• •

Izašli su sa svojim šefom na ulicu. Žuti Džim se teturao u sredini gomile.

Ponovo su se zaustavili na deset jardi od kancelarije.

— Pozovite ga! — stenjao je Brek.

Hanter zaurla:

— Maršale! Izađi napolje!

Za trenutak je sve bilo mirno. A onda se otvoriše vrata.

Misurijanac izađe napolje. Kratko pogleda bandite i šide na ulicu.

Protivnike je razdvajalo rastojanje od desetak jardi. Niko nije progovorio ni reč.

Hanterove ruke su bile mokre od znoja. Brek je još jedva uspevao da stoji. Samo je gledao u stroge maršalove oči.

Svi su se pitali isto: Gde je Džordžijanac? Čovek sa đavoljim pištoljima?

Jedan minut je očajno sporo proticao na širokoj Glavnoj ulici Orendž-Sitija. Kao iz kamena izvajan, stajao je maršal iz Dodž Sitija i držao bandite na oku.

A onda se sve zbi u tren oka.

Ben Lupton pogleda u čoveka kraj sebe, dugačkog, grbavog Folgersona, i okrenu glavu od straha.

— Kukavice! — kreštao je Brek.

Onda odustade i mali Seld. I ostali za njim.

Žuti Džim je konačno ostao sâm. On se najednom sruši.

Lupton se ponovo zaustavi.

Kao da je iz zemlje izrastao, stajao je pred njim na sred ulice čo-

vek koga su čekali: Dok Holidej. U svakoj ruci držao je po jedan pištolj sa drškom od slonovače.

Banditi se ukočiše.

Njihov šef, koga su se nekad bojali, ležao je nepokretan na tlu. Oboreni div.

Iz pobočne ulice izađe tad Morgan Erp. On pride Luptonu i istrže mu pištolj iz futrole. Jednooki ne pruži otpor. Ni Folgerson se nije opirao.

Kad je Hanter došao na red, Morgan zastade jer se plavokosi zlikovac trže unazad.

Preteći zvuk zatezanja oroza na kockarevom pištolju vrati, međutim, Džimija Hantera razumu.

A kada je Gordon Džim Brek kasnije, u toku istrage, ispričao o planu zemljišta Orendž-Sitija koji je opljačkao, a što ga je i dovelo u grad, doktor Kolins počeo da se trese od smeha.

— Zlato? Eh, banditu, to se sam đavo sa tobom poigrao. Jedan od prvih naseljenika koji je ovamo došao zvao se Džoni Gold (Džoni Zlato). Njemu su pripadale parcele na kojima se danas nalaze štala za izdavanje, šerifova kancelarija, Juta-salun i glavna prodavnica...

K R A J

WILLIAM MARK:

YELLOW JEM

Copyright 1969. by Martin Kelter
Verlag

ČETVRTKOM
U PRODAJI

PANORAMA

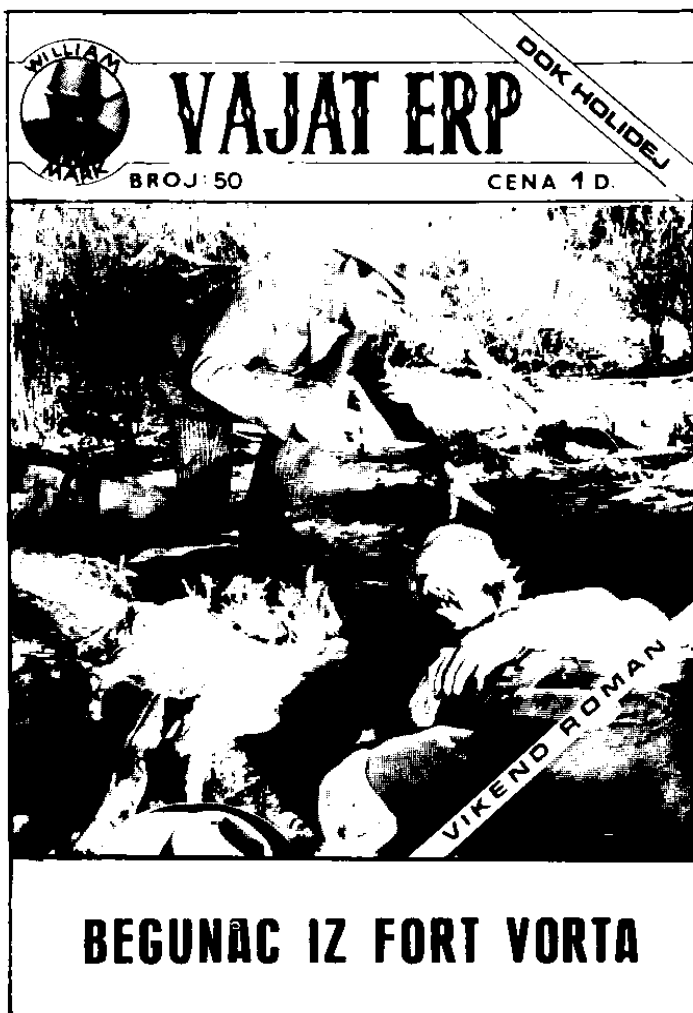
NOVO ! NOVO ! NOVO ! NOVO !

PETI BROJ

STRIPOTEKE „PANORAMA“

U OKTOBRU

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE – 1 DINAR!

IZDAJE I STAMPA NIP FORUM, NOVI SAD, VOJVODE MIŠIĆA 1.

ODGOVORNI UREDNIK: TOMISLAV KETIG

OKTOBAR 1969.